

MTISzerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1984. szeptember 11. bel k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

közlekedésünk számokban /1. rész/

1984. szeptember 11. - a statisztikai kiadó vállalat megjelentette legújabb a közlekedés, a posta és a hírközlés statisztikai adatait tartalmazó évkönyvét, amely bemutatja a népgazdasági ág tavalyi eredményeit, s egyben visszatekint az elmúlt évtizedben bekövetkezett fejlődésre.

az évkönyvből egyebek között megtudhatjuk, hogy 1983-ban összesen csaknem négymilliárd utast szállítottak a tömegközlekedési eszközök, a távolsági forgalomban a buszokon utaztak a legtöbben, 673 millióan, ezt követte a vasút 237 millió utassal. a helyi személyszállításban szintén az autóbuszok játszották a fő szerepet, 1,898 millió utast fuvaroztak a múlt évben. a villamosokon 688 millióan, a metróon több mint 320 millióan utaztak az utóbbi egy esztendő alatt.

1983 végén összesen egymillió 258 ezer személygépkocsi volt az országban, ebből egymillió 220 ezer a lakosság tulajdonában. az autók több mint egynegyede zsiguli /lada/, de igen népszerűek a trabantok is, számuk megközelíti a 260 ezret. skodából és wartburgból egyaránt körülbelül 170 ezer fut az országban. a lakosság az év folyamán mintegy 82 ezer új személyautót vásárolt. beszélnek a számok arról is, mennyit és hol autóztunk. a legutóbbi felmérés szerint 1981-ben egy gépkocsi átlagosan 12.000 kilométert futott. a legtöbbet somogy és pest megyében autóztak - több mint 13.000 kilométert -, a legkevesebbet - 10.400 kilométert - pedig győr-sopron megyében. sokéves tapasztalat, hogy a legtöbbet az

állatorvosok használják kocsijukat, akik 1981-ben például átlagban 22.100 kilométert vezettek. a nyugdíjasok ültek legkevesebbet a volán mellett, ők mindössze 8.200 kilométert autóztak. a forgalomszámlálási adatok tanúsága szerint a főutvonalak közül az 5-ös számú - szegedre vivő - volt a legforgalmasabb, itt az elmúlt évben naponta átlagosan több mint 17.600 gépkocsi haladt át. a 2-es számú, vác felé vezető uton naponta 15 ezernél nagyobb volt a járműforgalom. a leggyéresebb forgalmat az 1-es számú, nyugati irányú főútvonalon regisztrálták: ezen alig több mint 7.000 volt a napi autóforgalom. budapesten 1983-ban a budaörsi út bizonyult a legforgalmasabbnak, napi 62.000 gépjárművel. ezt követte a tanács körút 46.000, valamint a soroksári út napi 42.000 járművel. a fővárosi hidak közül az erzsébet-hídon haladt át a legtöbb gépjármű, naponta 73.000, a sorban a következő a margit-híd 60 ezres, a petőfi-híd 59 ezres forgalommal. a szabadság-hídon ment át a legkevesebb jármű, mindössze 21.000. /folyt. köv./

bi/kö/mz

00.10 110984 2535

--

sb0002 4 150 mtib1002

közlekedésünk - számokban /2. rész/

a közlekedési mutatókat az évkönyvben kiegészítik a baleseti statisztikák. tavaly kereken 19.000 baleset történt a közutakon, ez 4 százalékkal több, mint a megelőző évben. a balesetek következtében másfélezren meghaltak, csaknem 24 ezren megsérültek. esztendőnk óta négy megye áll a baleseti statisztikák élén: pest, borsod-abauj-zemplén, bács-kiskun, valamint hajdu-bihar megye. ugyancsak sokéves tapasztalat, hogy a legtöbb baleset a nyári és a kora őszi hónapokban történik, a legkevesebb pedig télen. tavaly például augusztusban 2.004, februárban 917 baleset volt. a balesetek zömét maguk a járművezetők okozzák, elsősorban a nem megfelelő sebesség alkalmazása, az elsőbbség meg nem adása, illetve figyelmetlen, gondatlan vezetés miatt. csaknem háromezer esetben azonban a gyalogosok voltak a szerencsétlenség előidézői. /mti/

bi/kö/sl/mz sn

00.11 110984 0899

--

sb0003 4 130 mtib1003

nevelőanyák a gyermekfaluba

1984. szeptember 11. - ötször annyi gyermekszerető, egyedülálló, gyermektelen, 25-35 éves nő jelentkezett az sos gyermekfalu magyarországi egyesületének pályázati felhívására, mint amennyi nevelőanya szükséges lesz a battonyán épülő gyermekfaluban. még most, a pályázati határidő letelte után is naponta többen jelzik: vállalkoznak arra, hogy nevelik, majd a magyar gyermekfalu családi házaiban az államigazgatózott gyermekeket. a pályázók - a legkülönbözőbb foglalkozású nők - élethivatásként választják a gyermeknevelést. közülük jelöli majd ki a pedagógusokból, pszichológusokból, orvosokból álló bizottság azt a husz nevelőanya-jelöltet, akiket tizhónapos tanfolyamon készítenek elő új hivatásuk teljesítésére.

az alföldi mezőváros háromhektárnyi, fáskert nevű térségében már lerakták a gyermekfalu alapjait, hamarosan megkezdik a tizenkét családirház falainak építését. az ország csaknem minden részéből érkeznek pénzádományok erre a célra az sos gyermekfalu egyesület cinére. számos szocialista brigád, fiatal közösség ajánlja fel segítségét, társadalmi munkáját, amelyet igénybe vesznek, majd amikor szükségessé válik. a szeptember 14-15-i, budapest sportcsarnokbeli gálaest bevételéből is a gyermekfalu építését támogatják. /mti/

me/kö/ag/mz sn

00.11 110984 1302

--

sb0004 4 130 mtib1004

diákcentrum - tapasztalatok /1.rész/

1984. szeptember 11. - a korábbi évek kedvező tapasztalatai után az idén is országsszerte megszervezték a nyári diákcentrumokat. annak idején a kisz központi bizottságának a tizenéves fiatalokra vonatkozó határozata irányozta elő, hogy a megyeszékhelyeken és az iskolavárosokban - elsősorban a művelődési, ifjúsági és uttörőházakra építve - kezdeményezzék diákcentrumok létrehozását. ezek az iskolán kívüli művelődés, szórakozás központjaiként programokat szerveznek, ajánlanak, tájékoztatást adnak, alkalmi munkavállalási lehetőségeket közvetítenek és egyéb szolgáltatásokat is nyújtanak a diákoknak. a diákcentrumok kezdetben csak a szünidőben, majd - a feltételek fokozatos megteremtésével - egész évben működnek. a programokat a diákvezetőségek egyetértésével

állítják össze, s a tanulók közreműködnek a szervezői, rendezői feladatok ellátásában.

az mti tudósítói a fővárosban és négy megyében készítettek körképet a diákcentrumok - népszerű, rövid nevükön: dc-k - újabb tapasztalatairól.

Budapesten a Kisz Budapesti Bizottságának és a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának támogatásával a XI. kerületi közművelődési intézmények igazgatósága „üzemeltette”, az ideai diákcentrumot. az érdeklődés lényegesen kisebb volt a tavalyinál, aminek okát a rendezők abban látják, hogy az ideai dc központi helyszíne a városközponttól messze eső Albertfalvi közösségi házban volt. a legtöbb látogatót a számítástechnikai klub rendezvényei vonzották, ezeken a fiatalok az alapfogalmakkal és a számítástechnika nyelvvel ismerkedhettek meg. nem maradtak el a szokásos szórakoztató programok, a táncházak, a könnyűzenei koncertek sem. az ezermester vállalat kölcsönző szolgálata - amelyre tavaly sok panasz volt - idén minden igényt kielégített: nemcsak turisztikai felszereléseket, sátrakat, gumimatracokat kölcsönöztek, hanem kerékpárt is. gondot okozott, hogy a pályaválasztási intézet és az expressz ifjúsági és diák utazási iroda nem „szállt ki”, a dc-be, hanem az érdeklődőket saját irodáiban látta el tanácsokkal.

minden eddiginél több érdeklődőt vonzott az idén harmadszor megrendezett pécsi nyári diákcentrum. a hazai és külföldi fiatalok információs és művelődési központját a Kisz városi bizottságának közreműködésével a pécsi ifjúsági ház működtette. a nyári vakáció első napjától az utolsóig nyitva tartott hét közben az ifjúsági központ, amelyet mintegy másfélezeren kerestek fel, hogy tanácsot kérjenek szállással, étkezéssel, utazással, művelődési programokkal kapcsolatban. /folyt. köv./

sr/ka/km gg sn
00.12 110984 2583

--

sb0005 4 130 mtib1005

diákcentrum - tapasztalatok /2. rész/

a dc munkatársai - maguk is középiskolás fiatalok - nyári munkaalkalmakat, korrepetálást és albérletet is közvetítettek, s az idén már a szálláshelyek pillanatnyi telítettségéről is pontos tájékoztatást tudtak adni. a tervek szerint a pécsi diákcentrumot folyamatosan működő közösségteremtő fórummá fejlesztik: a tanév alatt a város középiskolái mutatkoznak be egymásnak, s a jövőben rendszeresen ünnepi, hétfégi programokat is szerveznek a tanulóifjúságnak.

Egerben a városi diák tanács irányításával - idén először - egész évben folyamatosan működik a diákcentrum. a vakáció időszakában a városi Kisz-bizottság előtt felállított dc-sátor volt a „főhadiszállás”, ahol jól tájékozott és képzett diákok adtak eligazítást a város és a diákcentrum kulturális, sport-, és turisztikai programjairól. ajánlottak munkavállalási lehetőséget is: az érdeklődő diákok 66 heves megyei vállalat, üzem, intézmény közül választhattak. az egeri diákcentrum a külföldi turisták tájékoztatására is felkészült, a dc idegenvezetői két idegen nyelven, a középiskolás aktivisták pedig legalább egy idegen nyelven tudták tájékoztatni a vendégeket. a városi Kisz-bizottság és az egeri ifjúsági ház egész nyáron ingyenes szabadtéri programokat szervezett, szerdánként pedig a dc-moziban sikerfilmek vetítésével gazdagították a programkínálatot.

Debrecenben idén számos jelentős kulturális rendezvényt tartottak, ezért a diákcentrum nem elsősorban programokat szervezett, hanem a szabadidő hasznos eltöltéséhez igyekezett hozzájárulni. a dc rendszeres bemutatkozási lehetőséget adott fiatal amatőr művészeknek, a lakótelepi sportpályákon különböző versenyeket szervezett, s augusztus 20-tól megkezdte működését a város diák-albérletközvetítő irodája. az új szolgáltatással a hajdu-bihari megyeszékhelyen tanuló vidéki diákoknak igyekeznek segítséget nyújtani a szervezők.

Szombathelyen a „tini-tanya”, elnevezésű részlegében a megyei művelődési és ifjúsági központ irányította a város fiataljainak nyári programját. a legsikeresebb rendezvények azok a 2-3 hetente szervezett programok voltak, amelyeken a hazai rockzenei élet egy-egy vezető képviselőjével találkozhattak a fiatalok. a mindig teltházat vonzó beszélgetések, előadások mellett rendeztek több lemezbemutatót is, ezek révén vadonatúj, üzletben még nem árusított nagylemezek zenei anyagát ismerhették meg az érdeklődők. /mti/

ö sr/kász/kov/tár/kre/ka/km gg sn
00.12 110984 2463

--

sb0006 4 150 mtib1006

ujabb kooperációk az export bővítésére /1. rész/

1984. szeptember 11. - az év első nyolc hónapjában mintegy husz új kooperációt szerveztek magyar vállalatok külföldi partnereikkel. az új kooperációk száma most kevesebb mint tavaly ilyenkor, de az újonnan létrejött termelési együttműködések mindegyike jelentősen hozzájárul az ország fizetési mérlegének javításához. a tervezett kooperációs export mintegy 40 százalékkal haladja meg az együttműködéshez szükséges, tervezett importot. mindezekről az mti munkatársát tájékoztatva pintér lászlóné, a magyar külkereskedelmi bank osztályigazgatója elmondta, hogy a magyar vállalatok a legtöbb új kooperációt nszk-beli, svájci és osztrák cégekkel hozták létre. a taurus gumiipari vállalat például egy osztrák céggel sportpályák építésében működik együtt. a magyar vállalat hulladékból készített gumiórleményből állítja elő a sportpályák burkolatát. a partnerek együttműködésüket kiterjesztik harmadik piacra is. a számítástechnikai koordinációs intézet egy nyugat-berlini vállalattal az itthon kifejlesztett számítógép-programok külföldi értékesítésére kötött szerződést. a biotechnika egy angol vállalattal működik együtt egy magyar találmány közös kifejlesztésében, kipróbálásában és külföldi értékesítésében. az egrí finomszerelvénygyár a hazai járműipari alkatrészellátás javítására keresett nszk-beli kooperációs partnert. a wabco westinghouse vállalattal hidraulikus és pneumatikus ajtóműködtető berendezések gyártását kezdik meg. az együttműködésben gyártott késztermék egy részét az nszk-beli partner visszavásárolja, a másik részét pedig az ikarus közuti járműveihez használják fel.

tapasztalható, hogy a vállalatok tevékenyen keresik azokat a lehetőségeket, amelyek révén áthidalhatják jelenlegi nehézségeiket. az egyik ilyen megoldás manapság az, hogy ha nem tudják megvásárolni az együttműködéshez szükséges külföldi berendezést, akkor vegyesvállalatot hoznak létre, így teremtve meg a termelési feltételeket. /folyt. köv/.

pf/gg mi/mz
00.13 110984 2016

--

sb0007 4 150 mtib1007

ujabb kooperációk az export bővítésére /2. rész/

a külföldi partner tőkehozzájárulásként szállítja magyarországra a gépet, amelyet többnyire a magyar vállalat épületében és területén helyeznek üzembe. többek között ezzel is magyarázható, hogy a kooperáció bizonyos mértékű számszerű csökkenésével párhuzamosan az idén a korábbinál nagyobb az érdeklődés a vegyesvállalatok alapítása iránt.

ugyancsak megoldást jelenthet a külföldi berendezések bérbevétele, lízingje. ezt a lehetőséget igyekeznek bővíteni a magyar külkereskedelmi bank, amikor az nszk-beli mietfinansz lízing-vállalattal közös iroda nyitására állapodott meg. az iroda még az idén megkezdte tevékenységét. azt tervezik, hogy az iroda megvásárolja, majd magyar partnereinek bérbeadja azokat a gépeket, amelyek szükségesek a termeléshez, a korszerűsítéshez. emellett lehetőség van magyar gépek, termelőeszközök külföldi kikölcsönzésére is. a bank más külföldi lízing-vállalatokkal is kapcsolatban áll, ami szintén lehetővé teszi a lízing-üzletek jó megszervezését és lebonyolítását. /mti/

pf/gg mi/sl/mz sn

00.14 110984 1086

--

sb0008 4 160 mtib1008

bacsó péter új filmje

1984. szeptember 11. - újabb produkcióra készül bacsó péter rendező: szeptember végétől forgatja hány az óra vekker ur? című alkotását. az operatőr andor tamás, a forgatókönyvet - páskándi géza novellája alapján - a rendező írta.

a cselekmény 1944-ben, magyarország fasiszta megszállásának napján kezdődik. a történet hőse egy kisvárosban élő órákészítő, aki a városka toronyóráját javítja, és a film azt mutatja be, miként válik történelmi hőssé az egyszerű iparos. bacsó stilusára jellemző módon a tragikomikus történetben - a rendező elképzelései szerint - a groteszk és a líra ötvöződik.

a film őze Lajos játékára épül, a további főszereplők: Kállai Ferenc, Gelley Kornél, Melis György és Bánsági Ildikó. a produkció első felvételeit Kőszegen készítik az alkotók, majd forgatnak Budapesten a Vajdahunyad várában, illetve Fóton. /mti/

Lg/km/ag/mz sn

00.14 110984 0899

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

ganz-daruk európai kikötőkben

1984. szeptember 11. - a magyar hajó- és darugyárban készülő ganz-portáldarukat és -uszódarukat szerelnék fel a következő években Európa több nagy kikötőjében, így a Lengyelországi Gdyniában, és a Jugoszláviai Pulában.

az mhd a napokban szerződést kötött Lengyel partnerével öt 10 tonnás és két 16 tonnás portáldaru szállítására. a 33 méter magas darukat jövőre és 1986-ban adják át, s a felek megállapodtak abban is, hogy a daruk szerelését, üzembe helyezését a magyar vállalat szakemberei végzik majd el. az üzletkötés csaknem tíz millió rubel értékű.

egy másik megállapodás alapján pulai kikötőjének 120 tonnás forgógémes uszódarut szállít a hajógyár, miután az mhd egy nemzetközi versenytárgyaláson pályázatot nyert számos nyugat-európai és japán céggel szemben. az öt millió dollár értékű berendezést - amely a vállalat egyik legújabb terméke - a jövő év végéig felszerelik a jugoszláviai kikötővárosban.

az mhd üzletkötőinek széles körű piackutató munkája nyomán a vállalatnak már jelentős rendelésállománya van 1985-86-ra is. a kikötői berendezések újabb exportlehetőségein túl fontos megállapodásnak tekinthető egy angol céggel aláírt szerződés. ennek értelmében 36 konténerszállító uszály részegységeit készítik el az mhd-ban az elkövetkezendő hét hónap alatt, s a lehető legolcsóbb szállítási módszerrel - panelekben, kamionnal - viszik az egységeket a James W. Cook hajógyárba, ahol az uszályokat összeszerelik. ez a szerződés több mint másfél millió font értékű. /mti/

sz/ka/st/mz sn

00.15 110984 1559

-. -

sb0010 4 180 mtib1010

tanulmány a mohácsi csata helyszínéről /1. rész/

1984. szeptember 11. - teljesen új koncepció született abban a tudományos vitában, amely ugyszólván már évszázadok óta tart arról, hogy pontosan hol zajlott le az 1526-os sorsdöntő mohácsi ütközet. Ujvári András Baranyai helytörténész kísérelt meg most választ adni erre a kérdésre, és kutatásainak eredményeként egy négyzetkilométernyi pontossággal megjelölte a magyar-török összecsapás helyét. ott kell lennie - véleménye szerint - az elesett magyar és szövetséges katonák tömegsírjainak is: tíz-tizenötezer vagy akár huszezer ember temetőjének. ez a hely pedig körülbelül öt kilométerrel északabbra van az eddig feltételezett harcmezőtől, ahol korábban többször is eredménytelen kutatás történt.

Ujvári András másfél évtizedes kutatómunkájának eredményeit és következtetéseit tanulmányban foglalta össze, sokoldalúan alátámasztva állításainak hitelességét, megalapozottságát. a helytörténész „beleszületett”, a történelmi környezetbe: ma is szülőfalujában - a mohácsi térségben fekvő Töttösön - él, és a szomszédos gazdaságban, a szajki béke tiszben dolgozik, ágazatvezető agronómusként. jobban ismeri tehát a terepet mindenki másnál, aki valaha is foglalkozott az 1526-os csatával, s ez a helyismeret segítette abban, hogy új megoldást találjon a mohácsi titokra. olyan összefüggéseket tárt fel, amelyek elkerülték a többiek figyelmét, s oly mértékben sikerült azonosítani a korabeli dokumentumok utalásait, ahogyan eddig valószínűleg még senki sem tudta.

Legfontosabb megállapítása az, hogy a szultáni főerő nem az eddig vélt utvonalon - az ősi római hadiuton - vonult fel az ütközet helyszínére, hanem a Baranyaváron, Lippón és Nagynyáradon át vezető középkori úton. ez volt ugyanis a legrövidebb és a legjárhatóbb út a török tábortól a mohácsi síkságra. a középkori Baranyáról készült Győrffy-féle térkép is feltünteti az utat, amelyet évszázadokon át használtak. Ujvári András ifjú korában még látta egyes szakaszait, s bár a nagyüzemi táblásítás teljesen megváltoztatta a terep arculatát, némely részei még ma is azonosíthatók. az ellenség főereje tehát nem az ugynevezett mersei Lejárón ereszkedett le a dombokról a síkságra, hanem a ma is meglévő Nagynyárad-i horhoson, következésképpen az ütközeteknek is ebben a körzetben kellett lezajlania.

a Baranyai helytörténész ezenkívül azonosította az ugynevezett Császárdombot, ahol a csata után szulejmán szultán táborozott és amely később török kegyhely lett. a domborulat legmagasabb csúcsa ez, ma a Nagynyárad-i templom áll rajta. a mohácsi síkság középkori földrajzi és vízrajzi viszonyainak feltárása alapján sikerült további részleteket is tisztázni. /folyt. köv./ mz

00.15 110984 2708

-. -

sb0011 4 130 mtib1011

tanulmány a mohácsi csata helyszínéről /2. rész/

munkája során újra feldolgozta a teljes mohács-szakirodalmat, újra fordította, illetve fordítottatta a legfontosabb latin, német és török nyelvű dokumentumokat, számos elírást és félreértést tisztázva. mindezek alapján határozta meg a csata színhelyét úgy, hogy az véleménye szerint Nagynyarád és sátorhely között volt. a területhez szervesen kapcsolódik a máig ismert egyetlen temetőhely, ahol az 1526-os történelmi emlékhelyet felállították. /mti/

igó/bné/az/mz sn

00.16 110984 0527

--

sb0012 4 150 mtib1012

brikettgyár dorogon

1984. szeptember 11. - rekordidő alatt készítették el az új dorogi brikettgyár - az ország legkorszerűbb ilyen üzeme - hatalmas silóinak alapjait; két és fél nap alatt 3400 köbméter betont dolgoztak be a nyolc óriás siló alapjaiba. a dél-magyarországi építőipari vállalat munkásai a dorogiakkal közösen a továbbiakban is gyorsított ütemben építik az új létesítményt. azt ígérik: a jövő év végére befejezik az építkezést, hogy 1986 elején már megkezdhessék a próbatermelést.

a dorogi szénbányáknak ebben az új gyárában évente 45.000 tonna brikettet gyártanak majd - csaknem annyit, mint a dorogi vállalat két jelenlegi üzemében -, s kitűnő minőségű tüzelőanyagot, 5200 kalóriás terméket. az alapanyagok recepturáját számítógépes program szerint állítják össze, mégpedig úgy, hogy a végtermék minősége mindig kifogástalan legyen, és a termelési költségek is kedvezően alakuljanak. a tervezők természetesen figyelembe vették a környezetvédelmi előírásokat is. itt nem a szabadban tárolják majd a szénport; az örlemény a közeli osztályozóról zárt szalagokon kerül az új gyár betonsilóiba. a gyárban mindössze százan dolgoznak majd, a létszám egyharmada a jelenlegi dorogi brikettgyárénak.

az új gyár létrehozása másfélmilliárd forintba került, ezt az összeget a nemzeti bank tíz év alatt visszatérítendő hitelként folyósítja a dorogi szénbányáknak. a beruházás révén a vállalat olcsó alapanyagból olyan értékes tüzelőt állít majd elő, amellyel a drágább olajat helyettesíthetik a felhasználók. /mti/

ráb/wné/az/mz sn

00.17 110984 1562

--

sb0013 4 150 mtib1013

nyári egyetemek tervei /1. rész/

1984. szeptember 11. - még alig ért véget a tit nyári szabadevetemeinek ezévi idénye, hagyományos, de esztendőről esztendőre megújuló akciójának máris jövő évi terveiről adott tájékoztatást a napokban megjelent programfüzetében a tudományos ismeretterjesztő társulat.

az ismeretgyűjtése sajátos formája iránt minden évben nagy az érdeklődés, a hazaiak mellett mintegy 40 országból jelentkeznek rendszeresen külföldi hallgatók is a tanfolyamokra. jövőre 27 nyári egyetemet szervez a tit, a különféle szakterületek, tudományágak eredményeiről kiváló szakemberek tolmácsolásában hallhatnak előadásokat a résztvevők. a kurzusok ezenkívül a kötetlen eszmecsere, vitára is alkalmas adnak, s a kulturális, turisztikai programok bepillantást engednek egy-egy magyar táj, város életébe, hozzásegítik az ide látogatót a magyar valóság megismeréséhez.

a kollégiumok sokfélesége jól jelzi, hogy az üzemszociológiától a filmművészetten át a testkultúráig találhatnak kedvükre valót az érdeklődők. az óvoda-pedagógiai nyári egyetemen - amelynek kecskemét ad otthont - azokkal a jól bevált módszerekkel és cselekvési formákkal ismerkedhetnek meg a résztvevők, amelyekkel a szakemberek hatékonyan alakíthatják a három-hatévesek cselekvését. a győri üzemszociológiai kollégiumon jeles gazdasági vezetők, a termelésirányítás kulcspozícióiban lévő szakemberek tartanak előadásokat az innovációról, a gazdasági szabályozókról. a társadalmi múlt és az ifjúság hazaszeretete a központi témája a salgótarjánai „ifjúság '85.” nyári egyetemen. ezen a kurzuson a külső és a belső társadalmi körülmények bemutatásával érzékeltetik az előadók a nemzet, a hazát, a hazafiságot, a hazaszeretet gyökereit és fejlődését magyarországon. gyulán az eszperantó nyelvoktatás modern formáival, eszközeivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők, a bajai vizsgázókodási tanfolyamon pedig az ipari, az ivó- és a

szennyvíz-tisztítás technológiáját, automatizálását mutatják be a résztvevőknek a szakemberek. a magyar társadalomban és gazdaságban folyó reformokról, a szocializmus építésének mai szakaszában elvégzendő tennivalókról hallhatnak a miskolci nyári egyetemre jelentkezők. a sportolási lehetőségekkel is gazdagított - uszásra, szörfözésre, lovaglásra, teniszre alkalmas adó - agárdi testkultúra-tanfolyamon 1985-ben az olimpiai mozgalom, illetve a tömegsport kérdései kerülnek előtérbe. a zalaegerszegen rendezendő népművészeti nyári egyetem a népi kismesterségekkel ismerteti meg a résztvevőket, a soproni természet- és környezetvédelmi nyári egyetemen egyebek közt a hazai bioszféra-rezervátumok szerepéről és jelenlegi helyzetéről tájékozódhatnak a hallgatók. /folyt. köv./

i/na/km/mz

00.17 110984 2713

--

sb0014 4 150 mtib1014

nyári egyetemek tervei /2. rész/

a fővárosban a termálvizek hasznosításáról szerveznek foglalkozásokat, ezeken a gyógyfürdők és a gyógyászati berendezések alkalmazását is ismertetik. veszprémben a balaton kialakulásáról, vízháztartásáról, környezetvédelmi problémáiról, szegeden a pedagógia időszerű kérdéseiről, székesfehérváron pedig a korszerű igazgatással, a modern gazdaságirányítással kapcsolatos tennivalókról szerezhetnek ismereteket a tit tanfolyamairól. a ,,dunakanyar,, művészeti nyári egyetemen, esztergomban a kodály-módszer eszközeiről, a nyíregyházi kollégiumon hazánk multjáról, jelenéről és kulturájáról, a fővárosi politikatudományi tanfolyamon Magyarország politikai, jogi rendszeréről tájékozódhatnak a jelentkezők.

a legrégebbi nyári egyetem, a debreceni a magyar nyelv és irodalom iránt érdeklődőket várja 1985 nyarán, pecsett a nemzetközi békemozgalomról, szegeden a művelődéstudomány időszerű kérdéseiről hangzanak el előadások. egerben a népi építészet emlékeinek védelmével, hasznosításával kapcsolatos elképzelésekről lesz szó a társulat kurzusain. a haditechnika fejlődésének fő irányairól tájékoztat a szolnoki, a talajjavítás elméleti és gyakorlati kérdéseibe enged bepillantást a keszthelyi, s a szocialista vállalkozás magyarországi gyakorlatát ismerteti a budapesti közgazdasági nyári egyetem. a helyi, területi közigazgatás fejlesztéséről veszprémben, a településfejlesztés gondjairól, feltételeiről szombathelyen, a talaj termőerejét növelő meliorációs

beavatkozásokról a szarvasi kollégiumokon hallhatnak a résztvevők. az egri filmművészeti nyári egyetemen szabó istván alkotói útja lesz a téma. a jövő év elején rendezendő téli vadászati egyetem a magyar vadgazdálkodásról, ennek európai helyéről és szerepéről tájékoztat. /mti/

i/na/km/mz sn

00.18 110984 1815

--

sb0015 4 170 mtib1015

őszi kikerics

1984. szeptember 11. - vas megye rétjein, erdőszélein szirmot bontott az őszi kikerics, a tájegység jellegzetes nyárbuszúttatója. a néphagyomány szerint megjelenésétől lehet hidegekre, ködre számítani. az őszi kikerics néven is ismert, tölcéses lila virág hosszú száron, levél nélkül diszlik. mérgezőanyag-tartalma miatt az állatok ösztönösen elkerülik. az őszi kikerics gumóját és magját a gyógyszeripar hasznosítja. /mti/

kre/mné/az/mz sn

00.18 110984 0467

--

sb0016 4 150 mtib1016

vad-hűtőház soponyán

1984. szeptember 11. - száz vagon vadhus tárolására, feldolgozására alkalmas hűtőházat épített - hatvan millió forintos költséggel - a mezőföldi erdő- és vadgazdaság soponyán. a fácán és a vadkacsa tisztítására, csomagolására külön üzemszert rendeztek be - évente öt-hatszáz ezer szárnyast dolgoznak föl majd -, s már épül a nagyvadak, az őz, a szarvas és a vaddisznó nyuzására, darabolására, csomagolására szolgáló feldolgozó is. termékeik szinte teljes egészében a nyugati országokban találhatnak vevőre, ausztriából, olaszországból, az nszk-ból, svájc-ból, svédországból érkeznek a

bel

- 14 -

1984.09.11.

megrendelések, s szállítanak a tengerentúlra, japánba is. hamarosan hozzálátanak a hal feldolgozásához is, főként amurt és busát szállítanak hűtve, konyhakész állapotban a hazai és a külföldi vásárlóknak. /mti/

dáv/fné/az/mz sn

00.19 110984 0846

--

sb0017 4 160 mtib1017

torinói nagydíj

1984. szeptember 11. - hazaérkezett olaszországi utjáról a mezőkövesdi matyó táncgyűttes. nagy sikerrel szerepeltek a susai nemzetközi néptáncfesztiválon: elnyerték torinói város tanácsának nagydíját és a kereskedők egyesületének különdíját is. a nemzetközi hírű matyó táncosok most újabb külföldi bemutatkozásra készülnek: a német demokratikus köztársaságból - a ruhlai elektro-kombinátból és mezőkövesd testvérvárosától: bad salzungenből - kaptak meghívást. a ruhlai gyár, amely a mezőkövesdi autóvillamossági felszerelések gyárának partnere, most ünnepi fennállásának harmincötödik évfordulóját. erre az ünnepségre hívták meg a matyó együttest. /mti/

bas/tné/az gg sn
00.19 110984 0697

--

sb0018 4 150 mtib1018

kertészet-gazdaságosság

1984. szeptember 11.- az ország területileg legkisebb - mindössze huszonöt hektárnyi területen gazdálkodó -, de a cserepes virág- és orchidea-termesztésben legnagyobb gazdasága, a szombathelyi kertész termelőszövetkezet az üvegházak újszerű berendezésével csökkentette a termelési költségeket.

a gazdaság 8,1 hektár üvegfelület alatt neveli disznóvénnyait, s termékeinek mintegy felét külföldi piacokon értékesíti. az elmúlt esztendőben egy négyzetméternyi területről több mint 1600 forint volt az árbevételük, az üvegházi termesztés azonban jelentős energiát, ráfordítást igényel. hogy növeljék a gazdaságosságot, a

bel

- 15 -

1984.09.11.

terület nagyobbitása nélkül emelik a hozamokat. gördülőasztalokat állítottak be, így több utat is megszüntettek a növényházban, s mintegy tizenöt százalékkal javult a tér kihasználása. alumíniumból készült, tíz kilométer hosszú természetű-csatornarendszert függesztenek a fűtőcsövekre. jelentős energiamegtakarítást érnek el azzal is, hogy az üveg alatt fóliákat húznak fel, aminek különösen télen lesz nagy jelentősége. /mti/

Lér az gg sn
00.20 110984 1098

--

sb0019 4 170 mtib1019 /közönségszolgálat/

cb-rádiósok országos konferenciája

1984. szeptember 11. - a cb-rádiósok küldöttértekezletét és második országos konferenciáját október 5-6-7-én kecskeméten, az erdei ferenc művelődési központban tartják. az elsőt ugyanitt rendezték meg két évvel ezelőtt. az ünnepélyes megnyitóra pénteken este, a küldöttértekezletre és a konferenciára szombaton-vasárnap kerül sor.

a rendezvény ideje alatt a domus áruház előtti parkolóban cb-börzét, autós ügyességi versenyt rendeznek. /mti/

Lak/bné/az gg sn
00.21 110984 0516

--

bel

- 16 -

1984.09.11.

sb0020 4 150 mtib1020

jó termés kilátás a palotási rizstelepen

1984. szeptember 11. - a palotási állami gazdaságban hazánkban elsőként természetesen szovjet módszerrel, kubányi mintára rizst. a kétszáz hektáros nagyüzemi táblán az átlagosnál sűrűbb, négyzetméterenként 5-600 tő a növényállomány. bár a vizigabona ezen a táblán is megérezte az időjárás viszontagságait - kevesebb volt a napfény, hűvösebb volt a nyár, és augusztusban már a reggeli ködök is megjelentek -, ezeket a körülményeket azonban az átlagosnál jobban tűrte.

a szovjet szakértők közreműködésével épített kubányi rizstelep feltöltő és lecsapoló rendszere eltér a hazaitól, a táblát tükrösímára művelték el és a tetejére az elárasztás előtt termékeny humuszréteget terítettek.

a gazdasági határban összesen 630 hektáron terem a rizs. uralkodó fajta a korai érésű nukleoriza 0, de megtalálhatók más, hamarabb aratható fajták is. az idén kitolódott a növény virágzása, helyel-közzel még mindig találni virágzó ültetvényt, de a rizstáblák nagyobb részén már erőteljes a bugahányás, s viasz-, illetve tejés érés állapotában van a mag. a szakemberek véleménye szerint a rizs teljes beéréséhez még legalább harminc nap szükséges, s a bőséges őszi napfény még sokat segítene. a mostani becslések szerint az átlagterméstől tervezettnél megfelelően három és fél tonna körül várják, ennél néhány mázsával többet ígér a kubányi tábla. /mti/

end/kné/az/zsu sn
08.35 110984 1418

--

bel

- 17 -

1984.09.11.

sb0021 4 150 mtib1021

garzonnáz fiataloknak dunaujvárosban

1984. szeptember 11. - dunaujváros új lakónegyedében, a béke városrészben elkészült egy 167 lakásból álló garzonnáz. a 30 négyzetméter alapterületű lakások felét a dunaujvárosi tanács az otp-n keresztül értékesíti, a másik felére pedig vállalatok, üzemek szereztek vevőkijelölési jogot. az új otthonokat elsősorban fiatal házaspároknak szánják a vállalatok; ifjú dolgozóknak az előtörlesztéshez 50-100 ezer forintos, kamatmentes, hosszulejáratu kölcsönt is adnak. /mti/

sas/fné/az/zsu sn
08.39 110984 0537

--

sb0022 4 150 mtib1022

iskolatej 32.000 csongrádi diáknak

1984. szeptember 11. - a csongrád megyei tejipari vállalat az idei oktatási év kezdetétől rendszeresen mintegy harminkétezer diáknak szállít iskolatejet; jóval többnek, mint tavaly, és ötször annyinak, mint tíz évvel ezelőtt. jelentősen bővítették a választékot is: a több mint százötven iskolába csokoládéval, karamellával és vaniliával ízesített tejet is küldenek.

újabb számos vendéglő és étterem is bekapcsolódott az iskolatej-ellátásba. a szegedi tarján bisztró vállalta a tarján lakónegyed és több más közeli új lakótelep iskoláinak ellátását. hódmezővásárhelyen a tizza étterem külön diák- illetve gyermekétkeztetési éttermet nyitott, ahol a reggelit, ebédet felszolgálik, s a tejet az iskolába is kiszállítják. /mti/

dob/f/az/mz sn

08.57 110984 0800

--

bel

- 18 -

1984.09.11.

sb0023 4 160 mtib1023 /közönségszolgálat/

jubileumi alumíniumipari kiállítás

1984. szeptember 11. - a magyar alumíniumipar ötvenéves jubileuma alkalmából székesfehérvárott, a könnyűfémű szomszédságában ismét megnyitották a felújított magyar alumínium-ipartörténeti múzeumot a nagyközönség számára. a termekben és tárolókban bemutatják az iparág fejlődésének félszázados útját. az érdekes kiállítást hétköznapokon hétfő kivételével 14-17 óráig, vasárnap pedig 10-18 óráig lehet megtekinteni. /mti/

sas/fné/az/mz sn

09.06 110984 0494

--

sb0024 4 130 mtib1024

elhunyt takáts ferencné

1984. szeptember 11. - takáts ferencné /persinger mária/, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1937 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 18-án, kedden 15 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

az mszmp xi. kerületi bizottsága
a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége
mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi
dolgozók szakszervezete

/mti/ ka/ag/zsu sn
09.15 110984 0541

As 1140

--

bel

- 19 -

1984.09.11.

sb0025 4 130 mtib1025

koszoruzás - pálfy györgy

1984. szeptember 11. - pálfy györgy, a magyar antifasiszta mozgalom, a szocialista katonapolitika kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából szeptember 14-én, pénteken 10 órakor koszoruzási ünnepséget rendeznek sirjánál, a mező imre uti temetőben. /mti/

ka/ag szb sn
09.13 110984 0332

--

sb0026 4 150 mtib1027

talajművelés forgatás nélkül

1984. szeptember 11. - az ország legnagyobb növénytermelési rendszere, a nádudvari kukorica- és iparinövény termelési együttműködés által összefogott csaknem négyszáz gazdaságban 395 ezer hektár kalászos alá készítik elő a talajt ezekben a hetekben, s ebből mintegy 380 ezer hektárt vetnek be őszi búzával. a rendszerközpont vetőmagtermeltetéssel, szállítással, műtrágya- és vegyszerbeszerzésével, gépjavitással segíti a taggazdaságokat.

az őszi vetőágyát nagyon sok gazdaságban mélykultivátorral, középmély-lazítóval készítik elő. a forgatás nélküli lazításos technológia energia- és időtakarékos, mivel alkalmazása az azonos mélységű szántáshoz képest 25-30 százalékos üzemanyag- és 35-40 százalékos üzemóra-megtakarítást tesz lehetővé. egyes kite-gazdaságokban a kőkemény szikkadt talajokon az őszi búzáknak 50-65 százalékát vetik el forgatás nélkül előkészített földbe. /mti/
szü/éva/kö az sn
09.25 110984 0949

As 1140

--

sb0027 4 130 mtib1028

elhunyt papdi pál

1984. szeptember 11. - papdi pál, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1938 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 17-én, hétfőn 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xi. kerületi bizottsága

közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete

/mti/

ka/ag/va sn
09.46 110984 0414

--

sb0028 4 160 mtib1032

szabolcs péter tárlata

1984. szeptember 11. - szabolcs ^{péter} szobrászművész alkotásaiból tárlat nyílt kedden zalaegerszegen, a városi hangverseny- és kiállítóteremben. a munkácsy-díjas művész több mint husz kis- és középméretű plasztikáját mutatja be.

szabolcs péter 1967-ben szerzett diplomát a képzőművészeti főiskolán. másfél évtizede nemcsak itthon, hanem külföldön is rendszeresen kiállítja alkotásait. zalaegerszegi tárlatát október 7-ig tekinthetik meg a képzőművészet kedvelői. /mti/

tas/kné/ká/mz sn

11.22 110984 0527

--

As 1325

sb0029 4 150 mtib1033

nemzetközi munkavédelmi szimpózium

1984. szeptember 11. - négynapos nemzetközi munkavédelmi szimpózium kezdődött kedden salgótarjánban. az országos munkavédelmi tudományos kutató intézet szervezte tanácskozáson hét külföldi munkavédelmi kutató intézet fejlesztői, valamint az egyéni védőeszközök fejlesztésével foglalkozó hazai szakemberek vesznek részt. az országos munkavédelmi tudományos kutatóvá salgótarjáni tanácskozáson képviselt külföldi testvérintézmények kutatóival több éve együttműködik, s kapcsolataik a fejlesztésben eddig is jelentős eredménnyel jártak. a mostani találkozóknak az a célja, hogy a jövőben valamennyi partner egységes követelmények alapján és egységes vizsgálati módszerekkel bírálja el az újonnan kifejlesztett egyéni védőeszközöket.

Vintézet

mint a bevezető előadásban elhangzott, a munkavédelmi kutató intézetek együttműködésének keretében végezték el hazánkban a sisak-vizsgálatokat, az ndk-ban pedig a védőkesztyűk vizsgálatát. az együttműködés ad lehetőséget a pozsonyi kutató intézet által kifejlesztett nyomásérzékelő műszerek magyarországi folyamatos bevezetésére. igen hasznos a szovjetunióval a komplex fejvédelem- és az extrém hőhatások elleni védelemre megkötött együttműködési és kutatási szerződés is.

a különféle munkahelyi ártalmak megítélése, besorolása országonként más, eltérőek az egyéni védőeszközök kiválasztása, használata kérdésében kialakult vélemények is. ez megnehezíti a fejlesztési elképzelések egyeztetését. a szimpózium célja éppen az, hogy első lépésként átfogó, egységes szemléletben vizsgálják meg a védőeszközökkel kapcsolatos kérdéseket, meghatározzák a veszélyes és ártalmas termelési tényezők fő csoportjait, azonos rendszerbe foglalják az egyes csoportokhoz rendelhető veszélyforrásokat.

a külföldi delegátusok ismertetik a kérdésben kialakult véleményüket, majd technikai bemutatóval folytatódik a nemzetközi tanácskozás. /mti/

szendi/mné,ká -vi sn

11.23 110984 1947

As 1325

--

bel

- 22 -

1984.09.11.

sb0030 4 150 mtib1034

cukorgyártás mezőhegyesen

1984. szeptember 11. - kedden reggel a mezőhegyesi mezőgazdasági kombinát cukorgyárában megkezdtek a cukorrépa feldolgozását. előzőleg hétfőn „főpróbát”, tartottak, azaz felfűtötték a kazánokat, s a gépek, berendezések a technológiának megfelelően üzemeltek. hétfő reggelig mintegy hatezer tonna répát vettek át a termelőktől, így a kampányt zökkenőmentesen indíthatták.

az üzembehelyezés folyamata három napig tart. az első napon mintegy 2000, a másodikon 2500, a harmadikon 2800 tonna répát dolgoznak fel. a kombinátba szállított répa cukortartalma az elmúlt 15 év átlagához viszonyítva mintegy 1,5 százalékkal magasabb. /mti/

bty/ke/ká/mz sn

11.26 110984 0700

-.-

sb0031 4 150 mtib1036

őszi munkák baranyában

1984. szeptember 11. - baranyában, az ország legdélibb szántóföldjein megkezdődött az őszi érésű növények betakarítása, s ezzel a megye mezőgazdasága elérkezett a legnagyobb, legnehezebb munka szakaszába. a következő tíz hét során a gazdaságoknak - a szántás és a vetés mellett - mintegy 125 ezer hektárról kell begyűjteniük a különféle terményeket. a hűvös tavaszi és a változékony nyári időjárás hatására a szokottnál két héttel később következett be az érés, emiatt az idén - előre láthatóan - még novemberben is dolgozni fognak a kombájnok. a nagy munkában hatszáz betakarító gép vesz részt.

a bolyi kombinát földjein - az országban elsőként - megkezdtek a kukorica törését. egyelőre a vetőmagnak szánt kukorica van soron: a legkorábban érő hibridfajták termését takarítják be, mégpedig kézzel, hogy óvják a kukoricacsövek épségét, minőségét. legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságunk az idén 4400 hektáron termelt hibridkukoricát, amelynek terméséből körülbelül tizenötezer tonna fényárolt vetőmagot állítanak elő. a következő napokban, hetekben összesen 32 ezer hektárról takarítják be a kukoricát a megye gazdaságai. a két legfőbb gabonanövény - a buza és a kukorica - termőterületének együttes aránya egyébként az ország megyéi közül baranyában a legmagasabb az idén.

as 1320

bel

- 23 -

1984.09.11.

mohács térségében már a szóját is aratják. az idén minden eddiginél nagyobb területen, 8400 hektáron hozott termést ez a fehérjedus takarmánynövény a baranyai határban. ugyisintén megkezdődött a napraforgó betakarítása. előzőleg repülőgépekről vegyszert permeztek a táblákra, hogy a lombtalanság révén gyorsabbá és tökéletesebbé tegyék az érést, s megakadályozzák, hogy gombabetegség támadja meg a napraforgó-tányérokat. a solanum burgonyatermelési rendszer vezető gazdasága, a szentlőrinci állami gazdaság hozzáfogott a begyűjtéshez; a termést vajszlói üzemében dolgozzák fel burgonyapehelynek. a bolyi és a bikali komlóültvényeken szüretelik „a sör fűszerét”,.

a mecsek vidékén az utóbbi időben többször is esett. a már betakarítás alatt levő növényeken természetesen már nem segít ez a csapadék, de a még teljes vegetációju, későn érő fajták terméskilátásait tovább javította, s kedvezett a talajmunkának is. az előirányzott 75 ezer hektárnyi őszi vetésterület egyharmadán már előkészítették a magágyat a gépek. /mti/

igó/bné,ká/va sn
11.48 110984 2376

-.-

sb0032 4 130 mtib1037

sarlós - Luttinen

1984. szeptember 11. - sarlós istván, a minisztertanács elnökhelyettese kedden az országházban fogadta matti luttinent, a finn köztársaság belügyminiszterét.

a megbeszélésen részt vett horváth istván belügyminiszter, s jelen volt osmo va:inöla:, finnország budapesti nagykövete is. /mti/

kö/ag/mz sn

11.56 110984 0342

as 1320

-.-

sb0033 4 150 mtib1038

országos kukoricaszemle

1984. szeptember 11. - országos kukoricabemutatót tartottak kedden a gabonatermesztési kutató intézet szegedi telepén. a termelési rendszerek és a gazdaságok szakemberei megtekintették az új hibrideket, valamint az agrotechnikai kísérletek eredményeit.

a vendéglátó tudományos kutatók elmondották, hogy az idei aszályt minden kukoricafajta megsínylette. tanulságos viszont, hogy azonos fajták azonos talaj- és éghajlati viszonyok mellett nem ugyanazt az eredményt adták. a hozamot nagyban befolyásolta az alkalmazott technológia, elsősorban a növényállomány sűrűsége. a túlzott sűrítés mesterséges vízhiányt idézett elő, s még fokozta az aszály kedvezőtlen hatását. a kényszerű silózás sokszor e túlsűrítés következménye.

az ideai tapasztalatok igazolják, hogy a javasoltnál nagyobb tőállomány olyan kockázatot jelent, ami már a termelés biztonságát veszélyezteti. minél sűrűbb az optimálisnál a növényállomány, annál kisebbek a kukoricák. a hektáronként százezer körüli tőszámmal az aszályban meg sem nő a kukorica, így csövet sem hozhat. a 60.000-75.000 tőállományú vetés viszont „aszálytűrő” technológiának, mondható. az ilyen kukoricák viselték el legjobban az időjárás viszontagságait az intézet különböző nemesítő telepein.

a bemutatón a házigazdák szóltak arról is, hogy a kukoricát kevés helyen öntözik, pedig érdemes. vannak olyan fajták, amelyek 100 milliméter mesterséges csapadékot - két alapos öntözést - egy hektáron 20-25 mázsás többlettermással képesek meghálálni. az öntözött területeken természetesen növelhető a tőszám is.

/mti/

tób/f/ká/mz sn

12.03 110984 1629

--

sb0034 4 150 mtib1039

mikroszámítógépek a gazdaságban

1984. szeptember 11. - mikroszámítógépek gazdasági alkalmazását bemutató kiállítás nyílt kedden a Hilton szálló anjou termében. a kiállítás megnyitása előtti sajtótájékoztatón a szervezők, a központi statisztikai hivatal és a számképviselői tájékoztatták az újságírókat a számítástechnika hazai alkalmazásáról. elmondották: Magyarországon eddig 95 mikro- és miniszámítógép-típust fejlesztettek ki, amelyek közül 83 típust jelenleg gyártanak. e széles választék ellenére a kínálat még mindig jelentős mértékben elmarad a kereslettől, mivel a gyártás darabszáma igen alacsony. a múlt esztendőben 5100 mikroszámítógép készült Magyarországon, s az idén a termelés eléri a 8 ezret, 300 darab fölötti sorozatnagyságot azonban csak 4 típusnál értek el a gyártók.

az elmúlt években igen gyorsan bővült a mikroszámítógépek alkalmazása a gazdaságban. 1980-ban még csak 239 berendezés üzemelt, a múlt évben számuk meghaladta az 1300-at. ezek a gépek elsősorban kis- és középüzemek nyilvántartási, információ-feldolgozási feladatait segítenek megoldani, de mindinkább részt vesznek az elemzői-tervezői, döntéshozókészítői tevékenységben is. az ipar mellett az élelmiszeriparban és a mezőgazdaságban is egyre sokrétűbben hasznosítják a mikroszámítógépeket. az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben 400-nál több ilyen berendezés üzemel, s az élelmiszeripari vállalatok, intézmények mintegy fele rendelkezik számítógéppel. annak ellenére, hogy 1980-hoz képest ma már ötször több mikroszámítógépet használnak a szövetkezetek, ilyen eszközökből az ellátottságuk még nem éri el a népgazdasági átlagot.

gyorsan fejlődik a számítástechnikai eszközök használatának oktatása. a középiskolai számítógép-program első lépcsője megvalósult: az ország valamennyi középiskolájában van számítógép. a program folytatása keretében jelenleg a nagyobb művelődési házak, könyvtárak és az általános iskolák kapnak személyi számítógépeket.

a kiállítással párhuzamosan szeptember 12-én kétnapos nemzetközi szimpózium is kezdődik a Hilton szállóban a mikroszámítógépek alkalmazásáról, melyen hazai és külföldi szakemberek a számítástechnika államigazgatási hasznosításáról, a legújabb módszerekről és az eddig elért eredményekről számolnak be. /mti/

pf/mz bam

12.17 110984 2302

37

--

sb0035 4 160 mtib1040

magyar képzőművészek kiállítása a bolgár kulturális központban

1984. szeptember 11. - csóhány kálmán és reich károly grafikusművész, valamint kiss istván szobrász alkotásaiból tárlat nyílt kedden budapesten a bolgár kulturális és tájékoztató központban. a „köszöntjük bulgáriát,, című kiállításon mintegy 30 művet mutatnak be.

a bulgáriát többször is megjárta alkotók közül az 1980-ban elhunyt kétszeres munkácsy-díjas grafikusművész, csóhány kálmán munkáiból a szozopoli kikötővárost megörökítő, 1959-ben készült rajzokat tárják a látogatók elé. kiss istván kossuth-díjas szobrászművész tíz alkotása között látható több történelmi-politikai emlékszobrának kicsinyített példánya, illetve a művész néhány kislasztikája. reich károly kossuth-díjas grafikusművész idén készített, a szobrász kertje című grafikai sorozatát mutatja be.

a kiállítást - amely szeptember végéig látogatható - boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete nyitotta meg.
/mti/

-ri/kö/ag/mz sn

12.25 110984 1015

--

sb0036 4 180 mtib1041 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1. rész/

1984. szeptember 11. - az országos meteorológiai intézet jelenti kedden 12 órakor:

változékony, hűvös idő

kelet-délkelet-európa felett magaslégnyomású öv húzódik. a hajnali, reggeli pára és köd megszűnését tulnyomóan napos, száraz idő követi. a kontinens nagyobbik részén viszont meglehetősen változékony az időjárás. nyugati, északnyugati áramlattal - több hullámban - óceáni eredetű nedves és hűvös léghullámok haladnak a szárazföldre át a földközi-tenger partvidéke fölé. a légköri frontok utját a brit-szigeteken, a német-lengyel alföldön, a kárpát-medencében, valamint az adria mentén gyakran változó felhőzet, többfelé kialakuló eső, zápor, megerősödő szél és számottevő hőmérsékletcsökkenés jelzi.

37

magyarországon hétfőn nyugat felől megnövekedett a felhőzet. előbb a dunántúlon, később másutt is egyre többhelyütt eredt el az eső. a kedd reggelig lehullott csapadék mennyisége a délnyugati megyékben 13-20, a dunántul többi részén 3-10, a keleti országrészben pedig 1-3 mm között alakult. napközben sokfelé megerősödött, a dunántúlon helyenként viharossá fokozódott a délnyugati szél. hétfőn a hőmérséklet csúcserőrtéke északnyugaton 16-21, másutt viszont 21-27 fok között váltakozott. kedd hajnalra 6-12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt nyugat felől felszakadozott a felhőzet. inkább már csak keleten fordult elő záporosó. a hőmérséklet 11 órakor az országban általában 12-17 fok között alakult.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 14 fok volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15,3 fok volt, ez 2,6 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1014 mb, gyengén emelkedik.

előrejelzés az ország területére szerda estig:

folytatódik a hűvös idő. a napsütés mellett kedden még jelentős, szerdán már csak többnyire kisebb felhőátvonulás várható, melyet elsősorban az északi országrészben kísér néhol zápor, zivatar. az északnyugati szél élénk, a dunántúlon - főként kedden - időnként erős lesz.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5,10 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 17,22 fok között alakul.
/folyt. köv./

va
13.22 110984 2323

37

--

sb0037 4 130 mtib1042

sajtótájékoztató a lakóbizottságokról

1984. szeptember 11. - a hazafias népfront országos tanácsának titkársága és a minisztertanács tanácsai hivatala a közelmúltban együttes irányelveket adott ki a lakó- és utcabizottságok működéséről. a dokumentum főbb megállapításairól és új vonásairól tartottak kedden sajtótájékoztatót budapesten, a hnf országos titkárságának szervezésében.

a minisztertanács tanácsai hivatalának és a hazafias népfront országos titkárságának vezető tisztségviselői rámutattak: a lakó- és utcabizottságok eredményesen szolgálták a szocialista demokrácia fejlesztését, képviselték a lakóközösségek érdekeit, segítették központi célok helyi megvalósítását, a népfront és a tanácsok tömegkapcsolatainak erősítését. működésük alapvető elvei kiállták a gyakorlat próbáját, önzetlen társadalmi tevékenységükkel széleskörű elismerést és megbecsülést váltottak ki. a megváltozott körülmények azonban újabb feladatokat rónak e testületekre, amelyeknek csak úgy kapnak eleget tenni a jövőben, ha a korábbinál is nagyobb támogatást kapnak a lakosságtól, illetve a társadalmi és az állami szervektől. közéleti szerepük csak így, az együttműködés szorosabbá tételével teljesebben ki, így módon válhatnak a helyi érdekek még meghatározóbb képviselőivé.

a sajtótájékoztatón jelen voltak a fővárosi tanács és a hazafias népfront budapesti bizottságának képviselői is, akik bejelentették: a fővárosi tanács előreláthatólag novemberi ülésén módosítja a lakóbizottságokról, valamint a házirendről szóló rendeletet. az irányelveknek megfelelően azt kívánják elérni, hogy a lakóbizottságok az eddiginél is jobban közreműködjenek a lakóterületi politikai munkában, képviselve a lakosság érdekeit.

a sajtótájékoztatót követően fórumot rendeztek, amelyen a megyei tanácsok és a megyei népfront-bizottságok vezető munkatársai vettek részt, s széleskörű eszmecsere bontakozott ki a helyi tapasztalatokról. a nap folyamán négy budapesti kerületben, a iii.-ban, a x.-ben, xii.-ben és a xiii.-ban tartottak a témáról - a helyi tisztségviselők bevonásával - megbeszélést. /mti/

gi/ka/km/fe olt
13.27 110984 2119

--

sb0038 4 160 mtib1043

losonczy tamás kiállítása

1984. szeptember 11. - egerben a dobó istván vármuzeumban kedden megnyitották losonczy tamás festőművész kiállítását. a tárlaton a művész mintegy ötven alkotását - olajképeket és grafikákat - láthatják az érdeklődők. /mti/

kov/ká/fe olt
13.29 110984 0279

--

sb0039 4 130 mtib1044

a leninvárosi tanács vb ülése - szolgáltatások

1984. szeptember 11. - a lakossági szolgáltatás helyzetét, az elmúlt három év tapasztalatait értékelte keddi ülésén leninváros tanácsának végrehajtó bizottsága. a testület elé terjesztett jelentés és a személyes tapasztalatok, valamint a tanácstagi beszámolókon elhangzottak alapján a végrehajtó bizottság megállapította: az 1981-ben jóváhagyott, a szolgáltatások bővítését célzó tanácsai határozatokat sikerült megvalósítani. lényegesen javult az elektronikai eszközök, az elektromos háztartási gépek javítása, s ugyancsak kedvező irányú változás tapasztalható az építőipari jellegű szolgáltatások területén. a leninvárosi építőipari és szolgáltató szövetkezet a lakásépítés és karbantartási munkák mellett üzemeiben gépjárműjavítást is vállal. ez egyelőre átmeneti megoldás, mert már épül az autójavító szervizüzem.

pozitív a változás a lakossági személy- és teherszállításban, valamint a különböző iparcikkek, mezőgazdasági kisgépek kölcsönzése területén is.

a lakossági szolgáltatások javításából részt vállalnak a kisiparosok. a tanács segítő tevékenységének köszönhetően három év alatt számuk megháromszorozódott. míg 1980-ban csupán huszonhárom szobafestő, szabó, villanyszerelő kisiparos tevékenykedett a városban, 1984. július 1-én főfoglalkozásként és melléktevékenységként harminchét szakmában csaknem száz kisiparos dolgozik. ők látják el a lakossági szolgáltatás harminckilenc százalékát.

07

a testület a szolgáltató kisvállalatok, szövetkezetek fejlesztése és a kisiparosok számának további növelése mellett foglalt állást. /mti/

bas/tné ká/fe olt
13.31 110984 1639

--

sb0040 4 180 mtib1045 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

előrejelzés budapest térségére szerda reggelig:

a felhőátvonulást egy-egy futó zápor, esetleg zivatar kíséri. az északnyugati szél időnként megerősödik. a hőmérséklet késő este 13,14 fok körül, szerdán hajnalban 7,8 fok körül várható.

előrejelzés a balaton térségére kedd estig:

felhőátvonulás, kevés napsütés, futó záporok várhatók. az északnyugati szél időnként viharos lesz, emiatt a ,,piros,, figyelmeztető jelzés érvényes.

a hőmérséklet kora délután 17 fok, késő este 14 fok körül alakul. a víz 14 fokos.

a duna vizállása budapestnél 242 cm, a víz hőmérséklete 17,4 fok. /mti/

va olt
13.32 110984 0760

--

17

sb0041 4 160 mtib1046

kis sunyi istván kiállítása

1984. szeptember 11. - kis sunyi istván szobrászművész alkotásaiból nyílt kiállítás kedden ózdon, a liszt ferenc művelődési központ galériájában. a jelenleg ózdon élő és alkotó művész - az ózdi kohászati üzemek ösztöndijasa - elsősorban munkásokat, a munka különböző mozzanatait megörökítő szobraival és érmeivel arat sikert a hazai és külföldi kiállításokon. mostani bemutatkozásán huszonöt érme és tizenöt szobra látható.

a kiállítás október 2-ig tekinthető meg. /mti/

bas/tné/ká -vi olt
13.33 110984 0540

--

sb0042 4 150 mtib1048

a bányászszakszervezet elnökségének ülése /1. rész/

1984. szeptember 11. - a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége keddi ülésén áttekintette az országos földtani kutató és furóvállalat fejlődését és jelenlegi helyzetét. megállapította, hogy a vállalat jelentős munkát végzett az utóbbi évtizedben hazai ásványi kincsünk kiaknázási lehetőségeinek feltárásában. a tatabányai és a mecseki szénmedencében eredményesen segítette új bányák nyitását, másutt a régiek bővítését, további újabb ásványlelőhelyeket kutatott fel. a bauxitbányászat fejlesztésére 70 ezer méter kutatófurást, a budapesti metró számára pedig a talajmechanikai vizsgálatokhoz 27 ezer méter furást mélyített ebben az időszakban. a gyorsan növekvő kutatási igények kielégítésével párhuzamosan korszerűsítették a furási technológiát, s ezáltal lényegesen bővítették a furásokkal megszerelhető geofizikai információkat. szovjet licenc alapján ma már a furólyukak közötti rétegek röntgenes átvilágításával szereznek sokszorta gazdagabb mérési adatokat, mint korábban.

a műszaki fejlesztéssel együtt korszerűsítették a kutatási munka érdekeltségi rendszerét, a termelési egységek szervezetét is. ezekkel az átfogó intézkedésekkel sikerült a vállalat korábban veszteséges gazdálkodását jövedelmezővé tenni, s évi bevételeiknek általában 10-15 százaléka a tiszta nyereség. tíz év alatt 38 ezerről 70 ezer forintra növekedett a dolgozók évi átlagkeresete, s az ideai bérfejlesztés meghaladja a 6 százalékot, ám ezen belül a furóberendezéseknél dolgozók keresete 10-11 százalékkal nő. ebben az

17

évtizedben sikerült megoldani, hogy minden dolgozót autóbusszal szállítsanak munkahelyére, s korszerűsítették szálláshelyeiket is. a vállalat üdülői ma háromszor annyi dolgozót és családtagot fogadnak mint korábban.

a szakszervezet elnöksége egyetértett a vállalatnak azzal a törekvésével, hogy a továbbiakban szabad kapacitását külföldi munkával köti le. /az első furócsoport várhatóan még ebben a hónapban megkezdí algériában különböző építőanyag-lelőhelyek kutatását./ ezzel nemcsak bevételeit gyarapítja, hanem megőrzi szakképzett munkaerő állományát is. /folyt. köv./

sas/fe/-vi bam olt
13.56 110984 2179

--

sb0043 4 150 mtib1049

a bányászszakszervezet elnökségének ülése /2. rész/

az elnökség megállapította, hogy a vállalat eredményesen korszerűsítette a biztonságtechnikai felszereléseket és védőeszközöket. rámutatott azonban arra, hogy a korábbinál nagyobb gondot kell fordítani a munkavédelmi oktatásra és a technológiai, valamint a biztonságtechnikai fegyelem megszigorítására, mert a legtöbb sérülés a szabálytalan és figyelmetlen munka miatt keletkezett. további fontos tennivaló az üzemegészségügyi ellátás fejlesztése, a dolgozók rendszeres szűrővizsgálatainak elvégzése. az olajbányászatban és más bányászati ágazatokban is hasonló gondokkal küszködnek, ezért a szakszervezet az egészségügyi minisztériummal közösen azt kezdeményezi, hogy a bányavállalatok összefogásával, anyagi erőforrásaik hasznosításával olyan egészségügyi szűrőkocsikat szereljenek fel, amelyek a dolgozók teljes egészségi állapotának ellenőrzésére, és a foglalkozási betegségek korai felderítésére is alkalmasak, s rendszeressé teszik a szűrővizsgálatokat. /mti/

sb/fe/-vi bam olt
14.01 110984 1052

--

07

sb0044 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1984. szeptember 11. - az európai nagyvárosok szerdára várható maximális hőmérséklete:

párizs	20 fok
london	19 fok
osló	14 fok
stockholm	16 fok
helsinki	15 fok
berlin	15 fok
varsó	15 fok
leningrád	17 fok
moszkva	19 fok
kijev	20 fok
prága	16 fok
bécs	17 fok
róma	25 fok
madrid	27 fok
belgrád	23 fok
bukarest	26 fok
szófia	25 fok
athén	29 fok. /mti/

kf/sl/fe bam
14.17 110984 0310

--

sb0045 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1984. szeptember 11.

trabant limousin hycomat	budapest	854
trabant hycomat combi	budapest	98
trabant limousin	budapest	24820
	debrecen	15843
	győr	24520
trabant combi	budapest	8209
	győr	4159

JK

bel

- 34 -

1984.09.11.

wartburg Limousin	budapest	12972
	győr	7466
wartburg de lux	budapest	17765
	győr	10239
wartburg de Lux tolótetős	budapest	3803
wartburg tourist	budapest	7135
	győr	2515
skoda 105 s	budapest	8658
	debrecen	6737
	győr	6849
skoda 120 l	budapest	15957
	debrecen	9960
	győr	11490
skoda 120 gls	budapest	994
lada 1200	budapest	31669
	debrecen	19851
	győr	10472
lada 1300 s	budapest	12382
	debrecen	9312
	győr	4481
lada 1500	budapest	12226
	debrecen	8445
	győr	3937
lada combi	budapest	5748
	debrecen	3166
moszkvics	budapest	13439
polski fiat 126 p	budapest	19687
	győr	6886
polski fiat 1500	-	4526
dacia	budapest	22110
	debrecen	12960
zasztava	budapest	6185

/mti/ kf sl mi bam

14.26 110984 2028

-.-

bel

- 35 -

1984.09.11.

sb0046 4 130 mtib1052 /felhasználható: 18 órától!/
részvéltátogatás

1984. szeptember 11. - adam malik, az indonéz köztársaság volt alelnöke elhunyt a alkalmából nagy gábor külügyminiszterhelyettes kedden részvéltátogatást tett a budapesti indonéz nagykövetségen.
/mti/

k/ka/km/mz
14.30 110984 0244

-.-

sb0047 4 130 mtib1053 /felhasználható: 18 órától!/
magyar vezetők üdvözlő távirata

1984. szeptember 11. - kádár jános és losonczy pál táviratban fejezte ki jókívánságait hailé mariam mengisztu-nak, az etióp dolgozók pártja központi bizottsága főtitkárának, az ideiglenes katonai kormányzótanács elnökének etiópia nemzeti ünnepe alkalmából.
/mti/

k/ka/km/mz olt
14.31 110984 0329

-.-

sb0048 4 130 mtib1054
nyugdíjas vendégek a balatoni uttörővárosban

1984. szeptember 11. - hétfőn és kedden mintegy 300 nyugdíjas párttagot, körzeti pártalapszervezeti vezetőt, pedagógust és uttörővezetőt látott vendégül a zánkai uttörővárosban a magyar uttörők szövetségének országos tanácsa.

a találkozó célja az volt, hogy az uttörőmozgalom országos és területi vezetői megismertessék és megbeszéljék a résztvevőkkel az uttörővezetők viii. országos konferenciáján kimunkált törekvéseket, s véleményt cseréljenek arról, miként vehetnek részt a nyugdíjas szakmunkások, orvosok, mérnökök, pedagógusok, katonák a kisdobos- és uttörőközösségek programjának vonzóbbá, színesebbé tételében.

OK

a vendégeknek varga lászló, az uttörőszövetség főtitkára tartott tájékoztatót, majd a beszélgetéseken az együttműködés, a közös munka általános kérdései mellett szó esett a konkrét, helyi feladatokról is; arról, hogy lakóhelyükön, egykori munkahelyükön miként segíthetik a nyugdíjasok a gyerekek társadalmi tevékenységét, kulturálódását, testedzését. /mti/

k/sr/ka/sr/km/mz olt

14.32 110984 1072

-. -

sb0049 4 150 mtib1055 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1984. szeptember 11. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása csütörtök reggelig:

ausztria

a felhőátvonulásokból szórványosan záporok várhatók. a hőmérséklet szerdán kora délután 16, 21, csütörtökön hajnalban 5, 10 fok között alakul.

csehszlovákia

változóan felhős lesz az ég, még többfelé kialakulhat futó zápor. a hőmérséklet szerdán kora délután 15, 20, csütörtökön hajnalban 5, 10 fok között alakul.

szovjetunió

csökken a felhőzet, de szórványosan eső, zápor várható. a hőmérséklet szerdán kora délután 17, 22, csütörtökön hajnalban 6, 11 fok között alakul.

románia

csökken a felhőzet, de még eső, zápor várható. a hőmérséklet szerda kora délután 18, 23, csütörtökön hajnalban 7, 12 fok között alakul.

JK

jugoszlávia

változóan felhős lesz az ég, néhány helyen zápor várható. a hőmérséklet szerda kora délután 18, 23, csütörtökön hajnalban 6, 12 fok között alakul. /mti/

kf/sl/fe bam
14.33 110984 1087

-. -

sb0050 4 180 mtib1056

a somogy megyei tanács vb ülése - egészségügy

1984. szeptember 11. - az egészségügyi beruházások helyzetéről tárgyalt keddi ülésén a somogy megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése. egyebek között megállapították: az ágazat beruházásai - a nehezebb feltételek mellett is - ütemesek. folytatták a kaposvári megyei kórház rekonstrukcióját, a kétszázhusz ágyas sebészeti tömb vázszerkezetének szerelése befejeződött, megkezdődött a műanyag kupolák, a víz, villany és központi fűtés szerelése. a műtéti tömb biztonságos hőenergia ellátása érdekében tizenkét tonnás földgázüzemű kazánt építenek, a mosdósi tüdőgyógyintézet száznegyven ágyas pavilonjának építése is megfelelő ütemben halad, az épület már áll, s megkezdődött az elektronikai berendezések szerelése. az új pavilont várhatóan 1985 tavaszán adják át. készül a marcali kórházrekonstrukció többütemű programja, a nagyatádi kórház-komplexum utolsó létesítményeként pedig átadták az infúziós laboratóriumot.

kaposvárrott fogtechnikai laboratórium épül, s megkezdődött a rendelőintézet bővítése. marcaliban nyolcvan személyes csecsemőotthont létesítettek, baracson ebben az évben befejeződik a nyolcvan személyes egészségügyi gyermekotthon építése. hozzáláttak a segesi szociális otthon korszerűsítéséhez.

az egészségügyi alapellátásra a helyi tanácsok a tervidőszak eddigi szakaszában több mint negyvenhatmillió forintot költöttek. ennek eredményeként a körzeti orvosi rendelők száma hárommal, a bölcsődei férőhelyek száma százszal, a gyógyszertárak és öregek napközi otthonának száma hárommal növekedett. /mti/

káp/hmé ká/fe olt
14.34 110984 1613

JK

-. -

sb0051 4 150 mtib1057

kgst textilipari tanácskozás

1984. szeptember 11 - a kgst könnyűipari állandó bizottságának textil- és kötőipari munkacsoportja kedden a szekszárdi gemenc szállóban megkezdte 22. ülését. a tanácskozáson a kgst tagországok textil- és kötőiparát irányító vezetők és szakértők megvitatják az együttműködés eddigi eredményeit és kidolgozzák a következő tervidőszak közös feladatait. /mti/

gem/kjné ká/fe olt
14.36 110984 0420

--

sb0052 4 130 mtib1058

ülést tartott a fneb /1. rész/

1984. szeptember 11. - a fővárosi népi ellenőrzési bizottság keddi ülésén értékelte annak a vizsgálatnak a tapasztalatait, amely a lakossági szolgáltatások helyzetét mérte fel a gépjárműjavításban és az elektromos háztartási javítóiparban.

négy kerületi neb bevonásával 19 vállalatnál, kisvállalatnál tájékoztattak a népi ellenőrök arról, hogy a fogyasztási szolgáltatások szervezeti formáinak korszerűsítéséről hozott minisztériumi tanácsi határozat után az átszervezések hogyan hatottak a szolgáltatások színvonalára.

miként a népi ellenőrök megállapították: az átszervezések az elektromos javítóiparban voltak sikeresebbek. az autójavító ágazatban az afit megszüntetését követően a kisvállalatok előbb leányvállalataként működtek, majd újabb lépcsőben váltak teljesen önállóvá. a vizsgálat tapasztalatai szerint ez a kétszeri átszervezés nem volt szerencsés, hiszen elnyújtotta az átállás időszakát, megduplázta az átszervezéssel járó gondokat.

az ellenőrök úgy találták, hogy az elektromos háztartási javítóiparban jóval készségesebbek a munkavállalók, mint az autójavításnál, még alkatrészhiány esetén is felveszik a megrendelést, és megpróbálják maguk beszerezni - esetleg a kiskereskedelemből - a hiányzó alkatrészt. az autójavító iparban nem változott a helyzet: csak akkor vállalják szívesen a munkát, ha az egyszerű, gyorsan elvégezhető. ennek oka, hogy a legtöbb szervizben - különösen nyáron - kevés a kapacitás, a műszakilag meghatározottnál 10, olykor 20 százalékkal nagyobb a terhelés. ha a

szükséges alkatrész hiányzik, a megrendelést legtöbbször elutasítják, s közlik, hogy csak hozott alkatrészrel tudják a munkát vállalni. az ilyen esetek arányát a népi ellenőrök nem tudták megállapítani, hiszen erről sehol sem vezetnek nyilvántartást. fehér holló a szolgáltatások bővítése az autójavító iparban, s alig lelhető fel tudatos törekvés a megrendelők megtartására, az új munkák megszerzésére. /folyt. köv./

sr/ka/mz

14.37 110984 1994

--

sb0053 4 130 mtib1059

ülést tartott a fneb /2. rész/

a népi ellenőrök jelentése utal arra: mindehhez hozzájárult az áremelés, amelynek révén a teljesítmények csökkenése mellett is sikerült fokozni az eredményeket.

a vizsgálat során a népi ellenőrök többszáz kérdőív segítségével tudakozódtak a budapestiek véleményéről is. az összegyűjtött adatok szerint az alkatrészellátás után a legtöbbet a szolgáltatás, javítás minőségére panaszkodnak a fővárosiak. a visszaküldött kérdőívek közül minden negyedikben megemlítettek valamilyen minőségi kifogást. ezek után meglepetést keltett, hogy a helyszíni vizsgálatok során az egységeknél nyilvántartott panaszok aránya csak ezrelékekben volt mérhető. a szervizvezetők magyarázata szerint ennek oka az, hogy a reklamációkat minden esetben igyekeznek rövid úton, közvetlenül rendezni, és ha ez sikerül, a panaszt nem veszik nyilvántartásba. a népi ellenőrök szerint azonban nehéz megállapítani, hogy mi az ügyfelek jogos igénye, hiszen az átszervezett egységek mind a mai napig nem rendelkeznek érvényes munkavállalási szabályzattal, a munkafelvévő irodákban a már aktualitását veszített afit- és gelka-szabályzatok „tájékoztatják”, a fogyasztót.

a tapasztalatok szerint az autószervezetek a javítások többségét a gépkocsi beszállításának napján elvégzik. erre azért is szükség van, mert a javító vállalatok közelében zsúfoltak a parkolóhelyek, a beérkező gépkocsikat gyakran csak szabálytalanul lehet elhelyezni. az elektromos javítási ágazatban a helyszíni javítások átfutási ideje egy-két nap, a műhelymunkák esetében 4-8 nap, azonban a

JK

JK

határidő túllépése jóval gyakoribb, mint az autójavításnál. gondot okoz a megrendelőknek az is, hogy a készülékek helyszíni javítása előtt az elektromos javítóipari szervizek nem határoznak meg pontos időpontot, csupán napszakot. /folyt. köv./

sr/ka/mz

14.39 110984 1834

--

sb0054 4 130 mtib1060

ülést tartott a fneb /3. rész/

a népi ellenőrök a javítási díjakat, a számlázás rendjét vizsgálva megállapították, hogy a két szolgáltatóipari ágazat piaci viszonyai nem készítik a vállalatokat olyan versenyre, amelyben elfogadott „taktika”, lenne az árengedmény. a jövedelem növelésére szinte mindenütt az áremelést tartják a legjobb módszernek.

a kiszolgálás kulturáltsága az elektromos javítóiparban általában megfelelő, az autószervizekre azonban nagyon sok a panasz. a szerelők piszkos, olajos munkaruhában ülnek be az autóba, általános az is, hogy műszakkezdésre rendelik be az összes előjegyzett gépkocsit, és ez zsunoltságot, hosszú ideig tartó sorbanállást okoz.

a visszaküldött kérdőívekből kiderült, hogy az autójavításnál és a lakásban végzett elektromos javításnál az ügyfelek mintegy nyolcvan százaléka borraivalót ad a szerelőnek. hogy ez milyen jelentős jövedelemkiegészítés, arra utal az is: egyes elektromos javítószervizekben fegyelmi büntetésként tiltják el a helyszíni javításoktól a dolgozót. figyelemre méltó, hogy a kérdőívek 14 százalékában azt jelezték: az autójavításkor a borraivalót előre kikényszerítik.

a népi ellenőrök a tapasztalatok elemzése után azt a következtetést vonták le, hogy - a feltételek javításával - az új szervezetek alkalmasak lehetnek a jobb munkára. indokolt azonban, hogy a kisvállalatok minden támogatást megkapjanak, s ezzel együtt szükséges a fogyasztói érdekvédelem erősítése is. a népi ellenőrök egyebek között javasolják, hogy - a kereskedelmi felügyelőséghez hasonlóan - a szolgáltatóknál is gondoskodjanak a rendszeres felügyeletről az illetékesek. /mti/

sr/ka/km/mz olt

14.46 110984 1669

--

JK

sb0039 150 mtib 1061

jövedelmező toll-export - budapesti ülészet a nemzetközi toll szövetség

-1984. szeptember 11.- kedden budapesti ülészet a nemzetközi toll szövetség vezetősége. az 1953-ban alakult frankfurti székhelyű szervezetnek 18 ország a tagja, azok az államok, amelyek akár termelőként, akár felhasználóként érdekeltek a tolltermelésben.

dieter volker, a szövetség elnöke az mti munkatársának elmondta: ma a toll rendkívül értékes és keresett árucikk a piacon, annál is inkább, mert minden természetes anyag reneszánszát éli, a hasonló árucikkek iránt világszerte megnőtt a kereslet. a tollat még a műanyagoknak sem sikerült kiszorítania, termelése és exportja általában mindenhol gazdaságos és kellően jövedelmező.

magyarország tolltermelő és exportáló nagyhatalomnak számít, hiszen kína után magyarországon állítják elő a legtöbbet, évente mintegy 3-4 ezer tonnát. ennek a mennyiségnek a legnagyobb része a terimpex külkereskedelmi vállalat közvetítésével külföldre kerül, az nszk-tól japánig a világ minden tájára.

a tollak közül a legértékesebb a libaé, majd a kacsáé. magyarországon főleg libatollat termelnek, ennek is 80 százalékát a legértékesebb pehelytollként értékesítik. a magyar toll legnagyobb vásárlói az nszk-beli cégek. a tolltépést még ma is a hagyományos kézierővel oldják meg, a gépi kopasztás módszerét csak a levágott állatoknál alkalmazzák, ilyenkor ugyanis értéktelenebb áru keletkezik.

a nemzetközi toll szövetség - amelynek a terimpex mellett tagja a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalat is - budapesti tanácskozásának résztvevői ellátogatnak vidékre, a legrangosabb magyar toll-feldolgozó helyekre is. /mti/

sz/gg bam mi olt

15.26 110984 1690

JK

--

sb0056 4 180 mtib1062 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1984. szeptember 11. - beszakadt az utpálya budapestén a majakovszkij utcában, a holló utca kereszteződése után. a torlódások elkerülése végett ajánlatos a kazinczy utca - wesselényi utca utvonalat választani.

kábelhiba miatt felbontották a városból kifelé vezető külső sávot az űlkői ut és a vörös hadsereg utja találkozásánál. autóbusz helyettesíti szeptember 12-ről 13-ra, 13-ról 14-re és 14-ről 15-re virradó éjjel - 0.10-től hajnali fél 5-ig - a 28-as jelzésű éjszakai villamost a józsef köruttól az új köztemetőig. ugyancsak autóbuszok járnak szeptember 12-13-án 8.45-től 13 óráig a 2-es villamosok helyett a boráros tértől a közvágóhidig, valamint a 24-es villamosok vonalán a nagyvárad tértől a közvágóhidig. /mti/

jk/bc/gw olt
15.39 110984 0778

-.-

sb0057 4 130 mtib1063

nagygyűlés etiópia nemzeti ünnepén /1. rész/

1984. szeptember 11. - etiópia nemzeti ünnepe, a forradalom győzelmének tizedik évfordulója alkalmából kedden nagygyűlést rendezett a hazafias népfront országos tanácsa, a szakszervezetek országos tanácsa, a magyar szolidaritási bizottság és a magyarországon tanuló etióp diákok egyesülete, a szakszervezetek fővárosi művelődési házában. az elnökségben a xi. kerület politikai, társadalmi és gazdasági életének képviselői foglaltak helyet; az eseményen jelen voltak a városrész üzemeinek és intézményeinek képviselői is.

deák livia, az mszmp központi bizottságának tagja, a magyar szolidaritási bizottság elnökhelyettese ünnepi beszéde bevezetőjében méltatta a tíz évvel ezelőtti, az afrikai ország életében gyökeres fordulatot előidéző forradalmi eseményeket, majd emlékeztetett rá; ezekben a napokban tarották meg az etióp dolgozók pártjának alakuló kongresszusát, amelyen meghatározzák a hosszútávú fejlesztési terveket, irányt adva a további országépítő munkának. ennek kapcsán szólt arról, hogy etiópia az elmúlt időszakban az éhínség rémétől megszabadulva, a földosztást következetesen végrehajtva hozzákezdett az emberhez méltó élet feltételeinek, a szocializmus alapjainak

JK

megteremtéséhez. a fejlődés megnyilvánult a kulturában is: csökkent az irástudatlanok száma, mert tudják, hogy a nemzeti felemelkedés egyik záloga a művelődési hátrányok leküzdésében rejlik.

a politikai vezetés arra törekszik, hogy meggyorsuljon a fejlődés üteme. ennek érdekében hasznosítják a szocialista országok termelési és szervezési tapasztalatait is. /folyt. köv./ gi/ka/fe
15.41 110984 1630

-.-

sb0058 4 130 mtib1064

kitüntetés - új tanácselnök kőbányán

1984. szeptember 11. - a népköztársaság elnöki tanácsa barta györgynét, a budapesti x. kerületi tanácselnökét eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesítette.

a kitüntetést farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese kedden a városrész tanácsának ülésén adta át.

a tanácsülésen szabó károlyt, az mszmp x. kerületi bizottságának titkárát kőbánya tanácselnökévé megválasztották. /mti/

k/ gg/bc/gw olt
15.42 110984 0556

-.-

sb0059 4 130 mtib1065

nagygyűlés etiópia ... /2. rész/

a nagygyűlés előadója ezután részletesen kitért hazánk és etiópia mind sokoldalubb kapcsolataira, utalva rá, hogy társadalmi és tömegszervezeteink - erejükhöz és lehetőségükhöz mérten - eddig is számottevő segítséget nyújtottak a sokat szenvedett országnak. - hazánk, a többi szocialista országgal együtt a jövőben is támogatni fogja az etióp népet, hogy töretlenül folytathassa társadalomátalakító munkáját, s megvalósíthassa céljait - tette hozzá.

JK

deák Livia ezután megnyitotta a forradalom etiópiában című fotó- és folklór kiállítást, amelyet a magyar szolidaritási bizottság és az ötvös Lóránd tudományegyetem afrikai kutatási programjának munkatársai közösen állítottak össze. a képek, a kiállított dokumentumok nyelvén felvillantják az ország hétköznapjait, a közönség elé tárva az elmúlt tíz évben elért eredményeket.

wuhib yesitila, a magyarországon tanuló etióp diákok egyesületének elnöke felszólalásában köszönetet mondott a magyar népnek a hazájának nyújtott támogatásért, majd méltatta etiópia és Magyarország, illetve az afrikai országok a többi szocialista országgal kialakított gyümölcsöző kapcsolatait.

a nagygyűlés résztvevői ezután elfogadták azt a javaslatot, hogy táviratot intézzenek az etióp társadalmi szervezetekhez, amelyben kifejezésre juttatják etiópia iránti barátságukat és szolidaritásukat.

a nagygyűlés az etióp diákok folklór együttesének műsorával ért véget. /mti/

t/gi/ka/km/fe olt
15.47 110984 1495

-.-

sb0060 4 150 mtib1066 /közönségszolgálat/

piaci ajánlat

1984. szeptember 11. - megfelelő a hét elejei ellátás a fővárosi zöldség-gyümölcs piacokon.

a jelzések szerint az igényeket kielégítő a burgonya, a vöröshagyma, a fejés- és kelkáposzta, a leveszöldségek kínálata. emelkedik a lilahagyma, a paradicsompaprika, a cseresznyepaprika, valamint a másodvetésű cikkek felhozatala; paraj, sóska, fejjessaláta, retek, csemege zöldhagyma minden piacon kapható. kisebb mennyiségben kínálnak juliskababot, zöldbabot, kifejtőbabot, méretes uborkát és fehér almapaprikát. a zöldség választékot főzőtök, padlizsán, patisszon, zucchini és csöves kukorica színesíti.

a gyümölcsforgalomban választékos és az igényeket kielégítő az alma, a körte és a szőlő kínálat. elegendő a görögdinnye és a szilva, a korábbinál viszont már kevesebb az őszibarack. egyes piacokon kisebb mennyiségben árusítanak még sárgadinnyét, ringlót és ribizskét.

OK

a piaci árak az elmúlt hetéhez képest általában változatlanok, bár kissé emelkedett a paprika és az uborka és csökkent az alma ára.
/mti/

kf/sl/gw olt
15.52 110984 1063

-.-

sb0061 4 150 mtib1067

környezetvédelmi tanácskozás

1984. szeptember 11. - kedden a parlamentben ülést tartott az országos környezet- és természetvédelmi tanács, amely egyebek között az energiagazdálkodási kormányprogram környezetvédelmet érintő tapasztalatairól, valamint a hulladék- és másodnyersanyagok hasznosításáról szóló program végrehajtásáról tárgyalt.

a tanácskozáson megállapították, hogy az utóbbi években az energiafelhasználás szerkezete kedvezően változott. csökkent a kőolaj- és kőolajtermékek felhasználása, s ezzel a környezetszennyezés is mérséklődött. főként a fűtőolaj részarányának visszaszorulása kedvező, mert így jelentős mennyiségű kén- és nitrogén-dioxidtól mentesül a környezet. a melléktermékeket és hulladékokat a vállalatok egyre növekvő mennyiségben gyűjtik be, hasznosítják, s vezetik vissza a termelő folyamatokba. a tervidőszak végéig 11,5 milliárd forintba nő a másodnyersanyagok évenkénti értékesítési forgalma.

a továbbiakban - a balatoni üdülőkörzet környezetvédelmi ellenőrzésének tapasztalataival foglalkozva - a testület egyetértett azzal, hogy ezek a munkák az utóbbi időben összehangoltabbá váltak. a balaton védelmében érintett hatóságok és gazdálkodó szervezetek tevékenységében erősödött a környezetvédelmi szemlélet és fokozódott a szigor. több környezetvédelmi beruházás létesült, és számos, a víz minőségének javítását szolgáló intézkedés történt. a tanács szerint azonban nem kielégítő ütemben terjednek a környezetkimélő növényvédelmi technológiák, és lassan halad a veszélyes hulladékok tárolóinak kialakítása. a csatornázás mértéke is elmarad a kívánatostól. változatlan a közlekedés okozta légszennyezés, még mindig gyakori a tájrombolás, és alig nőtt a védett természeti területek nagysága.

hajdu-bihar megye környezetvédelmi tevékenységével is foglalkozott a testület, s megállapította, hogy a céltudatos munka eredményeként mérséklődött a megyében a környezeti feltételek romlása, csökkent a szennyezőforrások száma. továbbra is kiemelt

OK

feladat a termőföld ésszerű használata, az ivóvíz-ellátás kedvező feltételeinek megteremtése, és ezzel szoros kapcsolatban a közművesítés fejlesztése. a kijelölt területeken növelni kell az erdőket, s gyorsítani szükséges a veszélyes hulladékok kezelésének, tárolásának megoldását. /mti/

bi/kö sl fe olt
15.52 110984 2308

-.-

sb0062 4 150 mtib1068

a közép-dunavidéki intéző bizottság ülése / 1 rész /.

1984 szeptember 11. - ülést tartott kedden a közép-dunavidéki intéző bizottság, amelyen meghallgatták többek közt a dunai vízirendészeti rendőrkapitányság tájlkoztatóját. pál gábor rendőrelvezredes, a kapitányság vezetője elmondotta, hogy a dunai vízirendészet a duna magyarországi szakaszán összesen 415 kilométer hosszúságban, többek közt 16 kikötő, 43 hajóállomás, 46 szabad fürdőhely, továbbá 20 kemping és sátor-táborhelyen ellenőrzi a víziközlekedéssel összefüggő jogszabályok megtartását, vizsgálja a baleseteket, a szabálysértési ügyeket. a határállomásokon évente több mint hatezer teherhajó, 20 ezer uszály, valamint 1600 személyhajó be- és kilépését intézik.

az utóbbi években egyre nagyobb feladat elé állítja a vízirendőrséget a növekvő dunai turizmus: a folyón egy-egy hétvégén 100 ezres nagyságrendben közlekednek a csónakok. gondot elsősorban a magántulajdonban levő horgászladikok és sportcsónakok jelentik: a vízbeülők - az idén 53-an vesztették életüket ily módon - nagyrésze ezek köréből kerül ki. a balesetek okai között a kis vízijárművek túlterhelése, felszerelésének hiányossága, a vezetők gyakorlatlansága mellett a szeszes ital fogyasztás is szerepet játszik. az ellenőrzöttek 18 százaléka, csaknem 720-an fogyasztottak alkoholt vízreszállás előtt, vagy alatt. sokan fürödtek a dunában tiltott helyen, aminek az emberi gondatlanságon kívül tagadhatalan oka, hogy az ezer kilométeres partszakaszhoz képest kevés a jelenlegi 46 fürdésre kijelölt hely. a jövőben keresni kell újabb fürdőhelyek kijelölésének lehetőségét, illetve nagyobb figyelmet kell fordítani a ráckevei-soroksári duna elhanyagolt szabad strandjaira. kívánatos volna a kempingek és a sátorozásra alkalmas helyek további kijelölése is, ami csökkentené a tiltott helyen táborozók számát. mint a kapitányság vezetője elmondotta, a duna esztergom és mohács közötti szakaszán a kis vízijárművel közlekedők nem köthetnek ki biztonsággal, mert nincs fogadó állomás, vagy olyan létesítmény, ahol a vízijárművekre felügyelnének. emiatt gyakran

előfordul, hogy a külföldiek a margitszigeten vagy a csepeli szabadkikötőben akarnak kikötni. a vízirendészet ezért támogatja az országos idegenforgalmi hivatal kezdeményezését, amely e gondok megoldására tesz lépéseket.

a vízirendészet minden évben megkülönböztetett figyelmet fordít a víz és a természet védelemére is. tavaly vízszennyezés miatt 195 esetben tettek szabálysértési feljelentést, hatszázötven szabálytalankodó pedig helyszíni bírságot fizetett. a környezet tisztasága érdekében a jövőben fokozottabb ellenőrzést folytatnak a római parton, a népszigeten, lágymányoson, a hárosi-öbölnél és a csepeli duna-parton. / folyt. köv. / gál,ká
16.01 110984 2754

-.-

sb0063 4 150 mtib1069

a közép-dunavidéki ... /2. rész /

a vízirendészet vezetője elmondotta, hogy nagy szükség volna a viziélet tudnivalóit összefoglaló könyvecske kiadására, amely esetleg több nyelven is eligazítást adna a ,,vizi-kresz,, szabályairól. kívánatos volna továbbá olyan dunai vizitérképre is, amely a kempingezésre, sáortáborozásra alkalmas helyeket tüntetné fel. /mti/

gál,ká/gw olt
16.03 110984 0391

-.-

sb0064 4 150 mtib1070

koreai küldöttség érkezett budapestre

1984. szeptember 11. - kim csol ho főtitkár vezetésével - a mtesz országos elnökségének meghívására - baráti látogatásra keddén hazánkba érkezett a koreai népi demokratikus köztársaság ipari és műszaki szövetségének delegációja. a küldöttséget toth jános, a

JK

JK

mtesz főtitkára tájékoztatta a magyar szövetség szervezeti munkájáról, valamint az együttműködés lehetőségeiről. a delegáció részt vesz pakson a iii. atomtechnikai szimpózium munkájában, emellett találkozik a tageszervezetek képviselőivel, és látogatást tesz megyei mtesz-szervezetekben is. /mti/

fgy/ka sl fe olt
16.07 110984 0623

--

sb0065 4 130 mtib2001

a szentendrei tanács vb ülése

1984 szeptember 11.- a szentendrei nyár ezévi programját értékelte és a jövő évi feladatokat tárgyalta keddi ülésén a szentendrei városi tanács végrehajtó bizottsága. a rendezvénysorozat az idén a nyár teljes időszakát átölelte; a programok egy részének leányfalú és visegrád adott otthont - a dunakanyarra is kibővítve ezzel a szentendrei nyár rendezvényét. mint a testület megállapította: sikeresek voltak a szentendrei teátrum előadásai, valamint a színi főiskolások bemutatója a városi tanács udvarán. ezeket jövőre is megszervezik. népszerű program volt a templomtéri sokadalom, ám jövőre nagyobb figyelmet kell fordítani arra, hogy valóban értékes kézműves áruk cseréljenek gazdát a vásáron. a testület javasolta, hogy 1985-ben a „nyár a dunakanyarban”, rendezvény/sorozat középpontjában hazánk felszabadulásának 40. évfordulója álljon, s a programokból a városba érkezők képet kapjanak negyven év kulturális fejlődéséről, művészeti eredményéről, a műemlékvédelem és a hagyományok ápolásáról. /mti/

gál az mi olt

16.08 110984 1068

JK

--

sb0066 4 130 mtib2002

halálos balesetek

1984. szeptember 11. - baranya megyében, szigetváron bakos jános 30 éves decsházi lakos motorkerékpárjával autóbussznak ütközött és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros nem adta meg az elsőbbséget.

borsod megyében felsőkelecsényben marczinkó gyula, 20 éves gépkocsivezető, abonyi lakos tehergépkocsival motorkerékpárosnak ütközött. a motorkerékpár vezetője súlyos sérülést szenvedett, utasa, elek sándor, 31 éves kőműves, zubonyi lakos pedig a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a teherautó vezetője megsértette az elsőbbségi szabályt.

szentesen egy személygépkocsi elütötte juhász dánielné 66 éves nyugdíjas helyi lakos kerékpárost, aki kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt.

zala megyében nagyrécse külterületén németh zsolt 18 éves tanuló, miháldi lakos személygépkocsijával áttért az uttest baloldalára és ott összeütközött egy vele szemben haladó személygépkocsival. a baleset következtében a vétlen személyautó vezetője, stampf mihály, 37 éves üzletvezető, nagykanizsai lakos, és utasa, halász ferenc 53 éves szakács, nagykanizsai lakos a helyszínen meghalt. egy másik utas súlyos, németh zsolt pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint németh nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét és folytatja a vizsgálatot.

a mohácsi új barázda mg tsz erdészetében fakitermelés közben egy fa rázuhant csomor lajos 49 éves betanított munkás, kölkedi lakosra, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

k/gy/bcgv o lt
16.08 110984 1843

JK

--

sb0067 4 150 mtib2003

vasuti dizel-motorok javítása

1984. szeptember 11. - a vasuti dizel-motorok javításának és bejáratásának tapasztalatairól kezdődött kedden kétnapos országos tanácskozás a közlekedéstudományi egyesület szolnok megyei szervezetének rendezésében a szolnoki MÁV járműjavító üzemben. a téma gazdasági *fontosságát* jelzi, hogy a vasut szállítási feladatainak sikeres megoldásában egyik döntő tényező a vontatójárművek kifogástalan műszaki állapota és megbízhatósága. e követelmények mellett egyre inkább előtérbe kerülő szempont, hogy a dizel-mozdonyok minél rövidebb időt töltsenek a javítóműhelyekben. jelenleg a vasuti mozdonyok évente átlagosan hatvan napot „hiányoznak”, a pályákról a javítás és karbantartás miatt.

mint hangsúlyozták, reális elképzelésnek számít az állásidő tiznapos csökkentése. ehhez olyan korszerűsítések teremtik meg az alapot mint a szolnoki dizel-mozdony javító bázison üzembe helyezett motorvizsgáló próbacsarnok. a MÁV egyik legkorszerűbb létesítményében - döntően hazai műszerek segítségével - a felújított motorok gyorsan és pontosan tesztelhetők mesterségesen létrehozott terhelési próbák közben. a vizsgálócsarnok a vasútnál üzemelő valamennyi dizel-motor típus ellenőrzésére alkalmas. a diagnosztikai mérések korszerűsítéséhez a közeljövőben hozzájárulnak a vasuti tudományos kutató intézet által elkészített berendezések is; ezeket szolnokon és dombóváron állítják majd munkába.

a motorok javításánál a legfontosabb követelmény a jövőben az üzemanyagfogyasztás takarékos volta, miután a számítások szerint egy-egy jól beállított motorral évente 50 ezer forint megtakarítás is elérhető. hasonlóképpen nagy lehetőséget jelent az alkatrész-felújítási lehetőség kiszélesítése.

a műszaki tanácskozás szerdán gyakorlati bemutatóval folytatódik. /mti/

Laz/kné ká fe olt
16.09 110984 1830

-.-

sb0068 4 130 mtib2004

szolidaritás chile népével

1984. szeptember 11. - salvador allende szobrának megkoszoruzásával emlékeztek meg kedden komlón a chilei nép választott vezetőjéről, aki tizenegy évvel ezelőtt esett a gyilkos fasiszta terror áldozatául. a mecseki bányászváros allendéről elnevezett általános iskolájában álló emlékműnél az országos béketanács, a hazafias népfront baranya megyei és komló városi bizottsága, a vöröskereszt, a mecseki szénbányák allende szocialista brigádja és a chilei elnök nevét viselő uttorócsapat képviselői helyezték el az emlékezés virágait, s fejezték ki szolidaritásukat a latin-amerikai ország demokratikus szabadságjogaiért küzdő népével.
/mti/

kász/bné ká fe olt
16.10 110984 0701

-.-

sb0069 4 150 mtib2005

tájépítészeti világtalálkozó lesz siófokon

1984. szeptember 11. - a tájépítészek nemzetközi szövetsége szeptember 26. és 29. között siófokon tartja xxii. világtalálkozását. a tanácskozás részletes programjáról kedden sajtótájékoztatót tartottak, amelyen a rendezők nevében mocsény Mihály, a magyar tájrendezők és kertépítészek tagozatának elnöke elmondta: ez alkalommal elsősorban a települések és az agrárövezetek találkozásánál lévő területek - ugynevezett településkörnyezetek - kialakításának és tervezésének hazai és nemzetközi tapasztalatait tekintik majd át. az utóbbi évtizedekben világszerte tendencia, hogy a városiasodás előrehaladtával a településeket övező természetes környezetet ipari negyedek, elhagyott bányák, meddőhányók, személtalrakó helyek váltják fel. megjelenésük az esetek többségében számos környezetvédelmi problémát vet fel, megbontja a táj természetes, ökológiai egyensúlyát, esztétikailag rombolja a városképet, emellett gyakran károsan hat az érintkező mezőgazdasági területek termőképességére. a tájépítészek arra törekcsenek, hogy korszerű biológiai és műszaki ismeretek, valamint esztétikai elvek alkalmazásával egy-egy településrendezési terv már kezdettől fogva tájrendezési tervvel párosulva készüljön el. a tanácskozás az ilyen tervezés elméleti követelményeit és a már létező gyakorlati tapasztalatokat vitatják meg.

JK

a négy nap során 58 országból több mint négyszáz szakember 17 előadást hallgat majd meg, emellett része a programnak egy egésznapos tanulmányut budapesten, illetve a balaton körül. /mti/

fgy/mi/sl/gw olt
16.12 110984 1584

-.-

sb0070 4 150 mtib2006

automatizálás a gépiparban - országos szakszeminárium
esztergomban /1. rész/

1984. szeptember 11. - a hazai gépiparban meg kell gyorsítani az elektronikán alapuló automatizálást, mert ilyen módon növelhetik leginkább a gépipari termékek versenyképességét. ennek a feladatnak a fontosságát emelte ki Gábor András, ipari miniszterhelyettes megnyitó előadásában a kedden esztergomban megkezdődött kétnapos ipari szakszemináriumon. a tanácskozás előadói példák sorával szemléltették, hogy a gépipar más szakágazatokhoz - műszeripar, híradástechnikai ipar - képest lépéshátrányban van, s az automatizálás jelentős mértékű elmaradása számos hátrányos következménnyel jár. a világpiacon ugyanis csak a korszerű elektronikával vezérelt és szabályozott berendezéseket lehet gazdaságosan értékesíteni, a hagyományos termékek iránt rohamosan csökken a kereslet. a gépipar elektronikán alapuló automatizálásának meggyorsítása más népgazdasági ágak szempontjából is nagy jelentőségű, mert ebben az ágazatban hozzák létre a legtöbb termelőeszközt. /folyt. köv./

mi
16.26 110984 1067

-.-

sb0071 4 150 mtib2007 /most!/

automatizálás a gépiparban - országos szakszeminárium
esztergomban /2. rész/

a hazai gépiparon belül leginkább a szerszámgépgyártásban értek el említésre érdemes eredményeket az automatizálás területén. fiatal alkotó gárda alakult ki és jelentős számú nc-cnc szerszámgép kifejlesztésére került sor, ezzel a szerszámgépipar lényegében átalakította termékszerkezetét, gyártmányai közt már jelentős arányban szerepel a számjegyvezérlésű, versenyképes szerszámgép és megmunkáló központ. a mezőgazdasági gépekben is megjelentek az automatikák: vetésellenőrző monitorok, vetésvizsgáló műszerek, szemvesztességjelzők, a gabonakombájnok optimális terheléséhez szükséges eszközök, a talaj tápereje pontos összetételének mérésére alkalmas értékelő és szabályozó rendszerek állnak a gazdaságok rendelkezésére. közuti járműveink gyártásánál viszont - hívták fel a figyelmet a szakszemináriumon - még lényegében meg sem kezdődött az elektronikán alapuló automatizálás. számottevő hazai robotgyártás sem alakult még ki, bár számos vállalat tervez robotgyártást, jelentősebb mennyiséget csak a tungstram képcsőátrakó robotjaiból gyártottak.

a kétnapos tanácskozáson - amelynek rendezését az esztergomi vezetőképző intézet és a gépipari technológiai intézet kezdeményezte - kétszáznál több szakember vitatja meg a tapasztalatokat. összehasonlítják a nemzetközi és a hazai eredményeket, és a következtetések levonásával határozzák meg a legsürgősebb tennivalókat. /mti/

ráb/wné az mi hgy

16.30 110984 1493

JK

-.-

sb0072 4 160 mtib2009 /közönségszolgálat/

kottahetek budapesten

1984. szeptember 11. - három fővárosi zeneműboltban rendez kottaheteket az állami könyvterjesztő vállalat szeptember 10-től október 5-ig. a martinelli téri rózsavölgyi zeneműboltban, a muzeum körút 17. szám alatti kodály zoltán zeneműboltban és a vii. kerület, lenin körút 52. szám alatti erkel ferenc könyv- és zeneműboltban aki 200 forint feletti értékben vásárol a zeneműkiadó kottáiból, ajándékot választhat, aki pedig 1000 forint felett postán rendel zeneművet, 10 százalék kedvezményt kap.

a kottahetek eseményeként az ákv és a zeneműkiadó vállalat kiállítást rendezett a zeneakadémián. a szeptember 17-ig látható tárlaton bemutatják a magyar kottakiadás fejlődését a felszabadulástól napjainkig. az 1945-től 1950-ig terjedő időszakban a rózsavölgyi és társa volt a legjelentősebb zeneműkiadó, de mellettük több kisebb kiadóvállalat és magáncég is adott ki kottákat, így például a bárd, a cserépfalvi, a csárdás és a püsky. a kottakiadásban 1950 jelentette a fordulópontot: azóta egyetlen gazdája van, a zeneműkiadó vállalat, vagy ahogyan külföldön ismerik, az editio musica budapest.

a kiállításon megtekinthető az 1950 előtti kották közül jónéhány ritkaság, s a tárlat jól mutatja azt a fejlődést, amely a magyar kották minőségében és külső megjelenésében az utóbbi évtizedekben végbe ment. a kottahetekkel és a kiállítással a rendezők a zeneoktatás ügyére is szeretnék felhívni a figyelmet. /mti/

r/ km/gg/km/gw hgy
16.33 110984 1476

--

sb0073 4 130 mtib2010

zimbabwei nődelegáció hazánkban

1984. szeptember 11. - a magyar nők országos tanácsának meghívására snath ndlou, a zimbabwei nőszervezet titkárának vezetésével kedden háromtagú delegáció érkezett hazánkba.

JK

a vendégek megismerkednek magyarország társadalmi felépítésével, a demokratikus nőmozgalom kialakulásával, tanulmányozzák a nőtanács munkáját, a magyar nők helyzetét, valamint más társadalmi szervezetek tevékenységét.

a háromhetes program során a zimbabwei nődelegáció látogatást tesz hajdu-bihar megyében, ahol ipari és mezőgazdasági szövetkezeteket és egészségügyi intézményeket keresnek fel. /mti/
k/gg/km/gw hgy
16.35 110984 0648

--

sb0074 4 150 mtib2011

nemzetközi aromaszimpozium kecskeméten

1984. szeptember 11. - kedden megkezdte munkáját kecskeméten, a tudomány és technika házában a iii. nemzetközi aromaszimpozium. a négynapos tanácskozáson, amit első alkalommal rendeznek hazánkban, tizenkét ország hetven vegyész foglalkozik az élelmiszertudomány legújabb ágával, az aromakutatás itthoni és külföldi tapasztalataival. előadások hangzanak el az élelmiszerek élvezeti értékét meghatározó érzékszervi, analitikai vizsgálatok eredményeiről, az aromagyártás helyzetéről.

a világviszonylatban is fiatal tudomány, a kertészeti termékek ipari feldolgozására alapul. a zöldegek, gyümölcsök a konzerválás során veszítenek élvezeti értékükből, a teendő tehát: megoldani, hogy a feldolgozáskor eddig elveszett illatokat, aromákat a készítmény megőrizze, vagy a nyersanyagokból kinyert koncentrátum révén visszakapja. a kutatók feladata, hogy a mezőgazdasági termékekre, gyógynövényekre legjellemzőbb aroma-anyagokat megtalálják. vegyelemzéssel és a hagyományos érzékszervi vizsgálatokkal az almából például 700-féle illat- és aroma-anyag közül kell a legdominánsabbat kiválasztani. így a „palackba zárt,, illat, aroma új exportcikke lehet a magyar kertészetnek, s általa az ipar olyan természetes adalékanyaghoz jut, amellyel javíthatja, állandósíthatja termékeinek minőségét. /mti/

Lász/bné az hgy
16.35 110984 1366

JK

--

sb0075 4 160 mtib2012

a komárom megyei tanács vb ülése /1. rész/

1984. szeptember 11. - a november elején tatabányán megnyíló új 252 ágyas sebészeti pavilon használatbavételével jelentősen csökken komárom megye egészségügyének lépéshátránya az ország jobban ellátott területeihez képest - hangsúlyozták a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén, amelyen részt vett Schultheisz Emil, egészségügyi miniszter is.

a tatabányán átadás előtt álló hétszintes, legkorszerűbb berendezésekkel ellátott intézmény segíti a sokosztályos, több profilu megyei kórház kialakítását. új szakterületek is lesznek, mint például a gyermek- és érsebészet. a két intézmény elkészülte után komárom megyében tízezer lakosra 88,9 fekvőbeteg gyógyintézeti hely jut. még ez sem lesz ideális, de közelít az egészségügyi koncepcióban célként meghatározott 96 helyhez.

a végrehajtó bizottság tagjai kulcskérdésnek tartották a megyei kórház további fejlesztését. a hamarosan átadandó új sebészeti pavilonba költöző osztályok felszabaduló helyének felújítására részletes tanulmányterv készül. az elavult, hatvan esztendőes egykori bányakórház rekonstrukciója azonban nem oldja meg a gondokat, szükséges lenne, hogy a következő tervidőszakban a megyei kórház területén megkezdjék egy 400 ágyas pavilon építését. a vb ülésen azt is bejelentették, hogy a megye második legnagyobb városában, esztergomban jövőre adják át a 150 ágyas ideg- és elmepavilont. /folyt. köv./

mi

16.39 110984 1472

OK

--

sb0076 4 160 mtib2013

a komárom megyei tanács vb ülése /2. rész/

komárom megyében az orvosok elvándorlása komoly nehézséget okoz a betegellátásban. a betöltetlen orvosi állások száma az utóbbi években valamelyest csökkent, de még így is magasabb az országos átlagnál. ezen úgy próbálnak változtatni, hogy a jövőben a jelenleginél is több komárom megyei születésű fiatal tanuljon megyei ösztöndíjjal az orvosegyetemeken. /mti/

til/wmé az mi hgy

16.43 110984 0440

--

sb0077 4 130 mtib2014

havasi ferenc fogadta a holland szabadság és demokrácia néppártja küldöttségét

1984. szeptember 11.- havasi ferenc, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden fogadta a holland szabadság és demokrácia néppártja küldöttségét, amely dr. ed h.t.m. nijpels a párt második kamarabeli frakciójának vezetőjével az élen a hazafias népfront országos tanácsa meghívására tartózkodik hazánkban.

a nyílt és szívélyes légkörű találkozón véleményt cseréltek a nemzetközi gazdasági helyzet időszerű kérdéseiről és a két ország közötti kapcsolatokról. /mti/

k gg/bc mi hgy

16.46 110984 0637

OK

--

sb0078 4 160 mtib2015

országos értekezlet a cigányság helyzetéről

1984. szeptember 11. - a minisztertanács tanácsi hivatala és a győr-sopron megyei tanács kedden minályiban tanácskozást tartott a megyei tanácsok cigányügyekkel foglalkozó szakelődői számára. az értekezleten egyebek között elhangzott: a cigányság helyzetének további javítása érdekében napjainkban más minőségű feladatokat kell megoldani, mint két évtizeddel ezelőtt. az eddigi eredményeket jelzi, hogy míg az 1960-as években 3-4 százalékuk végezte el tanköteles koron belül az általános iskolát, ma 50 százalékuk szerzi meg az általános iskolai vég bizonyítványt. növekedett a munkaképes koru férfiak és nők foglalkoztatottsági aránya, noha döntő többségük segéd munkás. a cél az, hogy mind többen szerezzék meg a szakmai képesítést - hangoztatták az ülésen.

a szakemberek megvitatták a cigányság körében jelentkező közművelődési tennivalókat is. elmondták, hogy a közművelődési határozat megjelenése óta növekedett a televízió nézők és a rádióhallgatók száma a cigány lakosság körében, viszont nem sikerült kellőképpen felkelteni az érdeklődésüket a könyv, az olvasás iránt. kevesen veszik igénybe a könyvtárakat, a művelődési otthonok szakköreit. az olvasótáborokat a könyvvel való találkozás fontos lehetőségének ítélték a szakemberek, ezért állást foglaltak amellett, hogy a továbbiakban is fel kell karolni az ilyen jellegű kezdeményezéseket. hangoztatták, hogy vonzóbbá kell tenni számukra a művelődési otthonok programjait. e téren borsod és somogy megye már előbbre lépett, amit bizonyít az a tény, hogy az említett országrészekben növekedett a cigányklubok száma és az ifjusági klubok is szívesen fogadják a cigány fiatalokat. gyakori együttléjük megkönnyíti számukra a társadalmi beilleszkedést.

a tanácskozáson kiemelték, hogy erősíteni kell a cigányság körében az egészséges életmódra nevelést, a magatartáskultúra és a beszéd-készség fejlesztését. ugyanakkor segíteni kell etnikai sajátosságaik megőrzését. nyelvi kulturáltságuk elmélyítését szolgálja egyebek között a cigány-magyar szótár, amely a közelmúltban jelent meg a tit gondozásában /mti/

mzs ká fe hgy
17.04 110984 2144

JK

-.-

sb0079 4 160 mtib2020

tanévnyitó a pécsi tudományegyetemen

1984. szeptember 11. - a pécsi janus panonius tudományegyetem kedden tartotta ünnepélyes tanévnyitóját, amelyen részt vett drecin józsef művelődési minisztériumi államtitkár és knopp andrás, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese is. ez alkalommal mutatkozott be az egyetem közösségének az új rektor: ormos mária egyetemi tanár, a történelem tudományok doktora. a magyar felsőoktatás történetében ő az első nő, akik rektori tisztséget tölt be. több más változás is történt a jpte vezetésében, így ujonnan lett rektorhelyettes bélyácz iván egyetemi docens és szotáczy mihály egyetemi tanár, míg a tanárképző kar új dékánja kozma lászló egyetemi tanár. új igazgató került az egyetemi könyvtár élére is tóth tiberius egyetemi docens személyében. az egyetem tanácsa nevében a rektor asszony köszöntötte a hallgatókat, köztük az 1215 első éves jogász, közgazdász és pedagógus hallgatót, akik esküt tettek. az új tanévben egyébként összesen 3821 hallgató tanul a három kar nappali, levelező és esti tagozatán. az egyetem tanácsa a „pro universitate„ emlékérmét adományozta szücs páál egyetemi docensnek, aki ez alkalommal vette át a hat éves rektorhelyettesi munkáját és kimagasló oktató, szervező tevékenységét elismerő kitüntetést. a hagyományoknak megfelelően a jpte emlékérmével tüntették ki példászerű magatartásukért és eredményes munkájukért az egyetem hat végzett hallgatóját: pintér gyula és gelencsér imre jogászt, fülöp péter és nagy ilona közgazdászt, győryné timár henriette és kiss béla tanárt. az ünnepségen vette át a gyémántdiplomáját tomkó béla és wessely antal jogász, valamint kisbán lászló tanár, akik hatvan éve szerezték meg az oklevelüket, s a szakterületükön kiváló eredménnyel működtek és közmegebecsülésre méltó magatartást tanusítottak. további tizenkét jogász, illetve tanár aranydiplomát kapott.

kedden tartották a szegedi józsef attila tudományegyetem 64. tanévnyitó ünnepségét is, amelyen részt vett gázsó ferenc művelődési miniszterhelyettes. az új tanév terveit, s a két új tanszék, az altajisztikai és a történelmi segédtudományok tanszékének feladatát kristó gyula egyetemi tanár, rektor ismertette. köszöntötte az egyetem csaknem 3.400 hallgatóját, köztük a 463 nappali tagozatos és 284 levelező elsőévest. az ünnepségen harminchárom aranydiplomát adtak át az egyetem egykori hallgatóinak. /mti/

igó, dob/az/gw hgy
17.54 110984 2422

JK

-.-

sb0080 4 130 mtib2021

elhunyt buza páál

1984. szeptember 11. - hosszantartó, súlyos betegség után 69 éves korában elhunyt buza páál nyugalmazott rendőr alezredes, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének tagja. temetésére szeptember 14-én 15 órakor katonai tiszteletadás mellett kerül sor a szombathelyi jáki uti temetőben.

az mszmp szombathely városi bizottsága,
a vas megyei rendőrfőkapitányság,
a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége.

/mti/ kre/mmé/az/gw hgy
17.59 110984 0573

sb0081 4 150 mtib2022 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1984. szeptember 11.

előrejelzés az ország területén szerdára

a többnyire kisebb felhőátvonulást valószínűleg csupán az északi országrészben kíséri egy-egy futó zápor. az északnyugati szél általában élénk, a dunántúlon időnként erős lesz.

folytatódik a hűvös idő, a hőmérséklet csúcstértéke csupán 17, 22 fok között várható. /mti/

mi hgy

18.03 110984 0432

JK

sb0082 4 130 mtib2023

vitafórum a fővárosi tömbrehabilitációról /1. rész/

1984. szeptember 11. - a következő évtizedekben budapesten a városépítési és szépitési tennivalók közül az egyik legnagyobb feladat lesz a belső kerületekben elhelyezkedő öreg épületek felújítása: ezek megszépitésének módszerül a tömbrehabilitációs megoldást választották ki a szakemberek. e módszer már a gyakorlatban is vizsgálják, a vii. kerületben az ugynevezett 15-ös tömb megújítását oldják meg ily módon. az eddigi próbálkozások tapasztalatait, s a tömbrehabilitáció jövőjét vitatták meg kedden az almássy téri szabadidő központban megjelent szakemberek, a budapesti városszépitő egyesület tagjai, s ott voltak az eszmecserén azok a lakók is, akik véleményt kívántak nyilvánítani a környezetüket, otthonukat, mindennapi hangulatukat jelentősen befolyásoló kérdésről.

a fórum vitaindítóját sulyok györgy, a fővárosi tanács építési és ingatlankezelési főigazgatóságának helyettes vezetője tartotta. előljáróban elemezte a tanácsi kezelésű lakások állapotát, megemlítve, hogy a csaknem 425 ezer bérlakásból 102 ezer olyan, amelyik 1950 előtt épült és még nem újították fel. a tanácsi lakásállományból 67 ezer 500 komfort nélküli, 37 ezerből hiányzik a fürdőszoba, 13 ezer pedig szükség lakás. a mai igényeknek, követelményeknek így összesen 117.500 lakás nem felel meg, s ezek többsége belső kerületi lakótömbökben helyezkedik el, ahol több mint 50 ezer komfort nélküli lakás található.

a továbbiakban emlékeztetett arra, hogy a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága 1978-ban hagyta jóvá a rehabilitációs koncepciót, amely a vi., a vii., a viii. és a ix. kerületre vonatkozott. a rehabilitáció kísérletképpen egy, a vii. kerületben lévő háztömbben kezdődött meg, s az időszak végére befejeződik. hasonló munkához láttak hozzá a vi. kerületben is.

a végrehajtó bizottság nemrég olyan határozatot hozott, hogy az 1978-ban elfogadott koncepciót felül kell vizsgálni, a jelenlegi helyzetnek megfelelően új tervekkel kell kialakítani. a vb márciusi döntése szerint rehabilitációs szabályzatot kell kidolgozni. ennek elkészítése során természetesen figyelembe kell venni az eddigi tömbfelújításoknál szerzett tapasztalatokat, s a szabályzatnak tartalmaznia kell a tervezők, a beruházók és a kivitelezők kötelezettségeit, utmutatást adva számukra a régi házak lakóinak életét jelentősen befolyásoló, nagyértékű munkák zökkenőmentes lebonyolításához. a rehabilitációs tennivalók sokrétősége miatt ki kell alakítani a fővárosi és a kerületi tanácsok tömbfelújítással kapcsolatos feladatait, s pontosan meg kell határozni e szervek döntési jogkörét és felelősségét is. /folyt. köv./

fr/mi bc
18.12 110984 2670

JK

sb0083 4 130 mtib2024

vitafórum a fővárosi tömbrehabilitációról /2. rész/

a tömbrehabilitáció az elképzelések szerint a vii. ötéves terv során tovább bővíthet, s erre vonatkozóan már javaslatok is készültek. az új koncepció kialakításakor figyelembe veszik a társadalmi és a szakmai vitákon elhangzott véleményeket.

az új program kialakítására a budapesti városépítési tervező vállalat kapott megbízást. vizsgálataiknál 999 tömböt vett szemügyre budapesten, közülük 606 olyant talált, melyben rehabilitációs munkák kezdődhetnek. e 606 tömbben egyébként csaknem 150 ezer lakás van, s 95.7 százalékuk ikv-kezelésű. a lakások közül 68.300 egyszobás, és 50.200 komfort nélküli. az otthonokban csaknem 380 ezren élnek. a jelenlegi elképzelések szerint ezekben az épületekben 6-8 ezerrel csökkenne a lakások száma, úgy, hogy növekedne a megmaradók átlagos alapterülete, s mindegyik összkomfortossá válna. a munka 30, illetve 50 esztendőig venne igénybe, és mintegy 230 milliárd forintot kellene erre a célra felhasználni.

a rehabilitációs program készítői minden elismerést megérdemelnek, de féltő, hogy ehhez az óriási munkához nem lesz elegendő építési vállalkozó, legalábbis a munkálatok kezdeti szakaszában. a rehabilitációhoz nemcsak a lakások összkomfortosítására van szükség, hanem a mai belterületi sűrű beépítettség számottevő fellazítására, a zöldterületi arány javítására, az infrastrukturális ellátottság szintjének jelentős emelésre is. a nagy horderejű lakóház-megújítási munkához központi rehabilitációs pénzügyi alap létrehozása is szükséges. javaslatot tettek rehabilitációs kötvény kibocsájtására is, amellyel a lakosság anyagi lehetőségei is mobilizálhatók. /mti/

fr/mi bc hgy

18.17 110984 1690

JK

--

sb0084 4 150 mtib2025

bányagépészek tanácskozása a biztonságról

1984. szeptember 11. - kedden megkezdődött balatonfüreden a 15. bányagépészeti tanácskozás, amelyet az országos bányaműszaki felügyelőség védnökségével, a gépipari tudományos egyesület baranya megyei és tatabányai szervezete rendezett. a már hagyományos országos eszmecserén a szén, bauxit és ércbányászok képviselői vettek részt. a rendezvénysorozaton harmadszor szerepelt központi témaként a bányabiztonság. minden alkalommal az adott időszak technikai színvonalához kapcsolva elemezték a biztonsági berendezések, eszközök jellemzőit és alkalmazását.

a tanácskozáson részletesen foglalkoznak azokkal a technológiai folyamatokkal, gépekkel, berendezésekkel, amelyek alkalmazása különösen nagy figyelmet és magas színvonalú biztonságtechnikai eszközöket igényel. elemezték a földalatti szállítás különböző módszereit és szó volt a biztonságos villamosenergia-ellátás követelményeiről.

a bányabiztonság fontos kritériuma a gyors információáramlás. ennek eszközei a diszpécser hálózatok. a negyvenhat mélyművelésű bánya közül harmincnyolcban már kiépítették a rendszer valamilyen formáját, nyolc bányában már igen sokoldalú információt ad ez a rendszer, háromban pedig az adatok értékelésébe bekapcsolták a számítógépet is. a jövőben - mint azt hangsúlyozták - mind nagyobb szerepet kell kapnia a számítástechnikának a bányákban is. ezáltal a bányarészek vezetői pontosabb és gyorsabban megkapott információ birtokában tudnak dönteni. e rendszer kiépítéséhez a bányák mind több hazai műszerrel és berendezéssel rendelkeznek.

a bányagépész konferencia szerdán fejeződik be. /mti/

bév/mné/az/gw hgy
18.18 110984 1670

JK

--

sb0085 4 160 mtib2026 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti galéria közleménye

1984. szeptember 11. - a magyar nemzeti galéria közli, hogy a késő gótikus szárnyas oltárok, a barokk művészet, a történeti festészet és a munkácsy és paál művészete című kiállításait szeptember 12-én, 13-án és 14-én technikai okok miatt zárva tartja.

/mti/

gg/bc/gw hgy
18.19 110984 0321

-. -

sb0086 4 160 mtib2028

emlékkiállítás az aggok gondnokáról

1984. szeptember 11. - helischer józsef emlékművét szemléltető dokumentumokból nyitottak emlékkiállítást kedden az esztergomi babits mihály városi könyvtárban. a 140 éve elhunyt - s az árvák gondnokaként tisztelt - városi tanácsos alapította a helybeli aggok házát. később ebből az épületből alakították ki a ma is működő kórházat. helischer józsef 2500 kötetes könyvtárát hagyományozott esztergomra, ez képezte a közkönyvtár alapját. a xiii. komárom megyei könyvtári hét keretében megrendezett kiállításon az esztergomi levéltárból kölcsönzött iratok szemléltetik a városi tanácsos munkásságát. könyvtárának becses darabjai is láthatók, köztük a kármán józsef szerkesztette uránia című folyóirat egy bekötött évfolyama. /mti/

til/wmé/az/gw hgy
18.40 110984 0795

-. -

sb0087 4 160 mtib2029

amatőr cigányképzőművészek kiállítása csornán

1984. szeptember 11. - baranya megyei amatőr cigány képzőművészek kiállítása nyílt kedden a csornai művelődési központban. a tárlaton tíz alkotó csaknem félszáz munkát, festményt, grafikát és szövött textiliát vonultat fel. a cigányság mindennapjait ábrázoló alkotásokon, színes-mozgalmas naiv szemléletű életképeken továbbélnek a cigány folklór évszázados hagyományai.

az anyagot a luzsoki tájház kölcsönözte a rábaközi kisvárosnak a bemutató idejére. a luzsoki gyűjteményt a pécsi janus panonius muzeum rendezte azokból a képzőművészeti munkákból, amelyeket a több éve komlón és a megye más településein működő rajzsakkörök tagjai készítettek. /mti/

mzs/sza az mi hgy

18.42 110984 0742

-. -

sb0088 1 160 mtib2030

a nemzetközi színházi intézet magyar központjának közgyűlése

1984. szeptember 11. - a nemzetközi színházi intézet /iti/ magyar központja kedden beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlést tartott a fészek művészklubban.

Lengyel györgy, a madách színház rendezője, az iti magyar központjának elnöke beszámolójában hangsúlyozta, hogy a kereteket meg kell tölteni tartalommal, ez a tartalom pedig - egyelőre - a magyar dráma, a magyar színházi élet, a magyar színházművészet mind szélesebb körű megismertetése a világban.

e munka láthatóbb, látványosabb részét jelentik a színházi fesztiválok, találkozók. például a már hagyományos nemzetek színháza fesztiválok a jövőben azt szeretnék elérni, hogy méltó körülmények között új, eredeti műveket mutathassanak be a résztvevő színházak.

már készül a négykötetes xx. századi világszínházi enciklopédia, amelyben a felszabadulás utáni magyar színházművészet is jelentős helyet kap. nagy pétert, az enciklopédia magyar szerkesztőbizottságának vezetőjét kelet-európai főszerkesztő-helyettesé választották.

JK

az itti magyar szervezetének információszervezetének központja az utóbbi időben sokat tett a magyar színházművészet megismertetéséért, mivel új működési tervet dolgoztak ki számára. a korábbi megoldás - a külföldről magyarországra küldött drámák fordítása és szétküldése - helyett sajátosan szerkesztett kérdőív-modell segítségével szinopsziseket adnak ki. ebből két kötet már elkészült. megjelent egy kötet a világbemutató naptárból is, amelyből nemcsak a kutatók, hanem a színházak, a színházi szervezetek is tapasztalatokat gyűjthetnek. szerkesztés alatt áll egy folyóirat-szemle is, amely feltérképezi a világ színházi szakfolyóiratait, így nyújtva segítséget a színházaknak. a magyar színház ma címmel „fehér könyv”, jelent meg, amely mintegy a keresztszemle a magyar színházi életnek. hamarosan nyomdába kerül egy válogatott tanulmánykötet és az ember tragédiája fordítása angol nyelven. a tanulmányok magyar rendezők tollából származnak. tervezik egy „hírlevél”, jellegű, rendszeresen megjelenő kiadvány megjelentetését, amely ismertetést ad a magyar színházi életéről és a drámákról. jelentős előrelépésként értékelhető, hogy az itti több állandó bizottságának magyar tagjai is vannak, így például a drámaíró bizottságban dolgozik bereczky erzsébet, a budapesti nemzeti színház dramaturgja, a zenés színházi bizottság tagja mikó andrás, a magyar állami operaház főrendezője, a táncbizottságban pedig dienes gedeon képviseli a magyar színeket. mindhárom tájékoztatták a közgyűlést a bizottságok munkájáról. /folyt. köv./

t cs mi

19.35 110984 2616

-.-

sb0089 1 160 mtib2031

a nemzetközi színházi intézet /2. rész/

végül a közgyűlés megválasztotta 13 tagú vezetését, amelynek elnöke ismét lengyel györgy, alelnöke kerényi ferenc, a magyar színházi intézet igazgatója lett. tagjai: ádám ottó, a madách színház igazgatója, a színház- és filmművészeti főiskola rektorhelyettese, babarczy lászló, a kaposvári csiky gergely színház igazgató-főrendezője, dózsa imre, az állami balett intézet főigazgatója, a magyar állami operaház magántáncosa, halász judit, a vigszínház színművésze, kazimir károly, a thália színház igazgató-főrendezője, mikó andrás, a magyar állami operaház főrendezője, szakonyi károly író, székely györgy színháztörténész, a színházkutatók nemzetközi szövetségének tagja, székely lászló, a

M

budapesti katona józsef színház diszlettervezője, a magyar képzőművészeti főiskola tanára, szinetár miklós, a magyar televízió elnökhelyettese, vámos lászló, a budapesti nemzeti színház művészeti vezetője, a magyar színházművészeti szövetség főtitkára. /mti/

t cs bc mi hgy

19.37 110984 1025

-.-

sb0090 1 150 mtib2032

a szovjet tudomány és technika hete budapestben /1. rész/

1984. szeptember 11. - szovjet tudomány és technika hete kezdődött kedden a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés 35. évfordulója alkalmából a szovjet kultúra és tudomány házában. az elmúlt három és fél évtized eredményeit bemutató kiállítás megnyitóján - amely egyúttal az ünnepi hét nyitóprogramja is volt - részt vett marjai józsef miniszterelnök-helyettes, ott voltak az országos műszaki fejlesztési bizottság, a magyar tudományos akadémia és a magyar-szovjet baráti társaság vezetői, jelen volt vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió magyarországi nagykövete, részt vett a megnyitón a magyar és szovjet tudományos élet számos neves személyisége.

megnyitóbeszédében pál lénárd, az omfb elnöke rámutatott, hogy az évforduló megünneplésére röviddel azután kerül sor, amikor a kgst felsőbb szintű gazdasági értekezletén az együttműködés sokoldalú és újszerű továbbfejlesztése mellett foglaltak állást. ennek a szakasznak intenzív kibontakoztatását azok a kimagasló eredmények teszik lehetővé, amelyeket az elmúlt három és fél évtized alatt közös erőfeszítésekkel elértünk. jelentős volt a hosszulejárati egyezmények hatása például a petrokémia-iparra, a járműgyártásra, a híradástechnikai és számítástechnikai iparra, az alumíniumiparra és sok más, meghatározó fontosságú területre. nagy jelentőségű a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés hatása a számítástechnika magyarországi kifejlesztésében is. az együttműködésben fontos szerepet tölt be az akadémiák közötti, 1957-ben megkötött egyezmény, amely erőteljes befolyást gyakorol a hazai kutatási bázis fejlődésére. szemléletes példája ennek korunk egyik legnagyobb kutatási programjában, az űrkutatásban való részvételünk, és eredményes tevékenységünk. emlékeztetett arra, hogy a kgst júniusi felső szintű értekezletén elfogadott nyilatkozat a műszaki-tudományos együttműködés súlypontjait a népgazdaság elektronizálásában; a komplex automatizálásban; az atomenergetika

M

fejlesztésében; az új anyagfajták és technológiák kidolgozásában és bevezetésében; valamint a biotechnológia kifejlesztésében jelölte meg. a cél most az, hogy erőforrásainkat e kiemelkedő fontosságú feladatok megoldására koncentráljuk - mondotta az omfb elnöke.
/folyt. köv./

fgy/gg/gw
19.42 110984 2308

-.-

sb0091 1 150 mtib2033

a szovjet tudomány... /2. rész/

vlagyimir kugyinov, a szovjetunió tudományos és műszaki állami bizottságának elnökhelyettese beszédében hangsúlyozta, hogy az elmúlt 35 évben a magyar-szovjet együttműködés a műszaki-tudományos fejlődés valamennyi kulcsterületét érintette. jelenleg is - az alap kutatásokkal együtt - 350 témakörben folyik közös kutatás, fejlesztés a tudomány eredményeinek hasznosítása. magyarországon kétszáz, a szovjetunióban kétszázhatvan műszaki-tudományos kutató-fejlesztő intézetben dolgoznak ilyen programokon. az előző öt éves terv során az együttműködés eredményeként 120 új gépet, létesítményt hoztak létre, ötven új technológiai eljárást és 40 fejlesztést fejeztek be. ezek többsége máris jelentős gazdasági hasznot hoz népgazdaságaink számára. jó példája ennek az alumíniumiparban - a két országban végzett kísérletek eredményeként - létrehozott új berendezés, amely a korábbinál lényegesen nagyobb mennyiségű bauxit feldolgozására képes. a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés a jövőben is az erőforrások, a tudományos potenciálok olyan egyesítését segíti, amely világszinten álló újabb technológiákat, fejlesztéseket, termékeket eredményez.

a nyitóbeszéd után a vendégek megtekintették az együttműködés eredményeit tablókön, fotókön, makettekön és számos termékben, alkatrészben bemutató kiállítást. a bemutató szeptember 23-ig áll az érdeklődők rendelkezésére.

a szovjet tudomány és technika hetének további programjaként szerdán magyar és szovjet tudósok, szakemberek részvételével tudományos konferenciát tartanak az együttműködés eredményeiről és további lehetőségeiről a magyar tudományos akadémián. ezzel egyidőben az országos műszaki információs központ és könyvtár székházában szovjet szakkönyvek kiállítása nyílik. szeptember 17-én, hétfőn pedig szovjet műszaki-tudományos filmhét kezdődik ugyancsak az omikk-ban. /mti/

fgy/gg/sl/gw hgy
19.54 110984 1922

-.-

sb0092 4 160 mtib2034

a moszkvai művészszínház vendégszereplése

1984. szeptember 11. - a moszkvai művészszínház társulata kedden budapesten a nemzeti színházban moliére tartuffe című darabját adta elő.

anatolij efrosz rendezésében moliére tartuffe-jének előadása eredetien éles megvilágításba helyezi a klasszikus komédiát. arra törekszik, hogy a modern néző igényeinek megfelelően fejezze ki azokat az emberi szenvedélyeket és jellembeli fogyatékosokat, amelyekre moliére drámája épül. tartuffe-t ljubsin, az oszszszk érdemes művésze alakította. a díszleteket jefimov, a jelmezeket komolova tervezte. a darab zenéjét mozart műveiből állították össze.

/mti/ t cs bc mi hgy

19.59 110984 0678

-.-

sb0093 4 180 mtib2037

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/
1984. szeptember 11.

sb0001 közlekedésünk számokban /1./
sb0002 közlekedésünk számokban /2./
sb0003 nevelőanyag a gyermekfaluban
sb0004 diákcentrumok /1./
sb0005 diákcentrumok /2./
sb0006 újabb kooperációk /1./
sb0007 újabb kooperációk /2./
sb0008 bacsó péter új filmje
sb0009 ganz-daruk európai kikötőkben
sb0010 tanulmány /1./
sb0011 tanulmány /2./
sb0012 brikettgyár dorogon
sb0013 nyári egyetemek tervei /1./
sb0014 nyári egyetemek tervei /2./
sb0015 őszi kikerics
sb0016 vad-hűtőház soponyán
sb0017 torinói nagydíj
sb0018 kertészet-gazdaságosság
sb0019 cb-rádiósok
sb0020 jó termés kilátás palotáson
sb0021 garzonház fiataloknak

OK

sb0022 iskolatej
 sb0023 jubileumi alumíniumipari ...
 sb0024 elhunyt takács ferencné
 sb0025 koszoruzás - pálfy györgy
 sb0026 talajművelés forgatás nélkül
 sb0027 elhunyt papdi pál
 sb0028 szabolcs péter tárlata
 sb0029 nemzetközi munkavédelmi ...
 sb0030 cukorgyártás mezőhegyesen
 sb0031 őszi munkák baranyában
 sb0032 sarlós - luttinen
 sb0033 országos kukoricaszemle
 sb0034 mikroszámítógépek
 sb0035 magyar képzőművészek kiállítása
 sb0036 időjárásjelentés /1./
 sb0037 sajtótájékoztató
 sb0038 időjárásjelentés /2./
 sb0039 kis sunyi istván kiállítása
 sb0040 a bányászszakszervezet /1./
 /folyt. köv./ gw
 21.34 110984 1286

--

sb0094 4 180 mtib2038

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 kis sunyi istván kiállítása
 sb0042 a bányászszakszervezet elnökségének ülése /1. rész/
 sb0043 a bányászszakszervezet elnökségének ülése /2. rész/
 sb0044 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0045 autó-sorszámok
 sb0046 részvétlátogatás
 sb0047 magyar vezetők üdvözlő távirata
 sb0048 nyugdíjas vendégek a balatoni úttörővárosban
 sb0049 a környező országok időjárása
 sb0050 a somogy megyei tanács vb ülése - egészségügy
 sb0051 kgst textilipari tanácskozás
 sb0052 ülést tartott a fneb /1. rész/
 sb0053 ülést tartott a fneb /2. rész/
 sb0054 ülést tartott a fneb /3. rész/
 sb0055 jövedelmező toll-export
 sb0056 a fővinform jelenti
 sb0057 nagygyűlés etiópia nemzeti ünnepén /1. rész/
 sb0058 kitüntetés - új tanácselnök kőbányán
 sb0059 nagygyűlés etiópia nemzeti ünnepén /2. rész/

JK

sb0060 piaci ajánlat
 sb0061 környezetvédelmi tanácskozás
 sb0062 a közép-dunavidéki intéző bizottság ülése /1. rész/
 sb0063 a közép-dunavidéki intéző bizottság ülése /2. rész/
 sb0064 koreai küldöttség érkezett budapestre
 sb0065 a szentendrei tanács vb ülése
 sb0066 halálos balesetek
 sb0067 vasúti dízel-motorok javítása
 sb0068 szolidaritás chile népével
 sb0069 tájépítészeti világkongresszus lesz síófokon
 sb0070 automatizálás a gépiparban /1. rész/
 sb0071 automatizálás a gépiparban /2. rész/
 sb0072 kottahetek budapesten
 sb0073 zimbabwei nődelegáció hazánkban
 sb0074 nemzetközi aromaszimpozium kecskeméten
 sb0075 a komárom megyei tanács vb ülése /1. rész/
 sb0076 a komárom megyei tanács vb ülése /2. rész/
 sb0077 havasi f. fogadta a holland szabadság és demokrácia néppártja küld
 sb0078 országos értekezlet a cigányság helyzetéről
 sb0079 tanévnyitó a pécsi tudományegyetemen
 sb0080 elhunyt buza pál
 /folyt. köv./
 mi/gw
 21.35 110984 1755

--

sb0095 4 180 mtib2039

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 időjárásjelentés
 sb0082 vitafórum a fővárosi tömbrehabilitációról /1. rész/
 sb0083 vitafórum a fővárosi tömbrehabilitációról /2. rész/
 sb0084 bányagépészek tanácskozása a biztonságról
 sb0085 a magyar nemzeti galéria közleménye
 sb0086 emlékkiállítás az aggok gondnokáról
 sb0087 amatőr cigányképzőművészek kiállítása csornán
 sb0088 a nemzetk. színházi int. magyar központjának közgyűlése /1./
 sb0089 a nemzetk. színházi int. magyar központjának közgyűlése /2./
 sb0090 a szovjet tudomány és technika hete budapesten /1. rész/
 sb0091 a szovjet tudomány és technika hete budapesten /2. rész/
 sb0092 a moszkvai művészszínház vendégszereplése
 sb0093 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0094 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0095 tartalomjegyzék /3. rész/

JK

bel

- 72 -

1984.09.11.

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: Kovács György

szerkesztették: Sebestyén Tibor, Oltványi Ottó, Halasi György

- v é g e -

/mti/ gw
21.37

110984 1016

JOK

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008 H

Belföldi hírek

budapest, 1984. szeptember 12.

bel

s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

a bnv nagydijas termékei - Kelemen Lajos beszéde /1. rész/

1984. szeptember 12. - az alábbiakban ismertetjük Kelemen Lajosnak, a bnv díjbizottsága elnökének a szerdai díjkiosztó ünnepségen elhangzó beszédét, továbbá a bnv-nagydijas termékek listáját.

az anyag feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

- az őszi bnv számunkra azért is fontos - mondotta a díjbizottság elnöke -, mert gazdaságunk további fejlődése érdekében szükséges fokoznunk részvételünket a nemzetközi munkamegosztásban, valamint a kelet-nyugati kereskedelemben. ehhez jelentősen hozzájárul az őszi bnv, hiszen a főváros ezekben a napokban mintegy negyven ország kereskedelmi szakembereit látja vendégül. a találkozó aláhuzza azt a törekvésünket, hogy a kölcsönös előnyök és az egyenjogúság alapján szélesítsük tovább gazdasági kapcsolatainkat szocialista partnereink mellett a fejlett tőkés országokkal, valamint a fejlődő országok széles táborával, s ahol lehet, helyezzük előtérbe a hosszutávú termelési együttműködést. felhívta a figyelmet, hogy a kedvező eredmény eléréséhez szükséges a termékszerkezet további korszerűsítése, s elsőbbséget kell adni azoknak a termékeknek, amelyeknek nagyobb a piaci vonzerejük és gazdaságosan termelhetők.